

INFORMACJA KWARTALNA
O SYTUACJI MAKROEKONOMICZNEJ
I STANIE FINANSÓW PUBLICZNYCH

MARZEC 2009

MINISTERSTWO FINANSÓW
Departament Polityki Finansowej, Analiz i Statystyki
Departament Budżetu Państwa
Departament Długu Publicznego

Niniejszy materiał został opracowany wyłącznie w celach informacyjnych i nie może być traktowany jako oferta lub rekomendacja do zawierania jakichkolwiek transakcji. Informacje zawarte w materiale pochodzą z dostępnych, wiarygodnych źródeł, jednak Ministerstwo Finansów nie może zagwarantować ich dokładności i pełności. Ministerstwo Finansów nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji podjętych na podstawie informacji zawartych w niniejszym materiale. Niniejszy materiał może być wykorzystywany do opracowań własnych pod warunkiem powołania się na źródło.

Mając na uwadze zasadę jawności i przejrzystości finansów publicznych publikujemy *Informację kwartalną o sytuacji makroekonomicznej i stanie finansów publicznych*.

Podstawowym celem niniejszej *Informacji* jest zaprezentowanie dostępnych informacji na temat sektora finansów publicznych:

- według obowiązującego w Unii Europejskiej standardu ESA'95 (dane kwartalne obejmujące cały sektor instytucji rządowych i samorządowych),
- według standardu Międzynarodowego Funduszu Walutowego GFSM2001 (dane miesięczne obejmujące szczebel centralny, dane roczne obejmujące cały sektor instytucji rządowych i samorządowych),
- według przepisów krajowych (dane miesięczne o budżecie państwa).

Publikacja służy także informowaniu czytelników o wypełnieniu przez Polskę kryteriów konwergencji.

Kolejny numer *Informacji* opublikowany zostanie w maju 2009 r.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE DOTYCZĄCE FINANSÓW PUBLICZNYCH

Dotyczące wykonania 2008 r.:

- **wynik budżetu państwa** wyniósł wg szacunkowego wykonania - **24,6 mld zł**
- **dług Skarbu Państwa** na koniec grudnia wyniósł **569,9 mld zł**
- **wynik szczebla centralnego** wg GFSM w okresie I-XII 2008 r. wyniósł - **41,1 mld zł**

Dotyczące okresu I-IX 2008 r.:

- **wynik** sektora instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 wyniósł - **15,3 mld zł**
- **dług** sektora instytucji rządowych i samorządowych (wg EDP) wyniósł na koniec września **540,4 mld zł**
- **państwowy dług publiczny** na koniec września wyniósł **538,5 mld zł**

SPIS TREŚCI

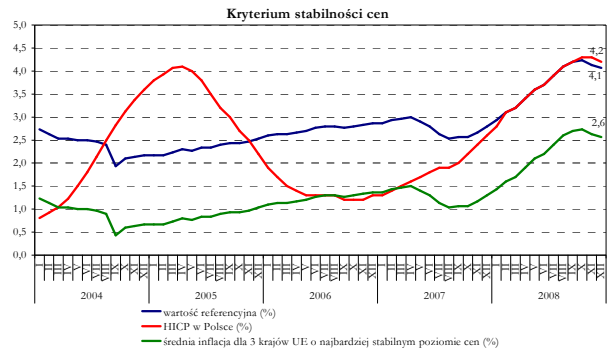
Kryteria konwergencji.....	5
1. Sytuacja makroekonomiczna w okresie I-XII 2008 r.....	6
2. Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 w III kwartale 2008 r.....	9
3. Szcebel centralny wg GFSM2001 w okresie I-XII 2008 r. (dane wstępne).....	10
4. Budżet państwa.....	11
4.1. Dochody budżetu państwa w 2008 r.....	11
4.2. Szacunkowe wykonanie budżetu państwa w okresie styczeń - grudzień 2008 r.....	12
4.3. Szacunkowe wykonanie budżetu państwa w styczniu 2009 r.....	12
4.4. Potrzeby pożyczkowe budżetu państwa i ich finansowanie w okresie I-XII 2008 r.....	13
5. Dług.....	14
5.1. Dług publiczny w III kwartale 2008 r.....	14
5.2. Dług Skarbu Państwa w na koniec XII 2008 r.....	15
Aneks statystyczny	16

Kryteria konwergencji

Kryterium stabilności cen

Zgodnie z kryterium stabilności cen średnia roczna stopa inflacji w danym państwie odnotowana w ciągu jednego roku nie może przekraczać o więcej niż 1,5 pkt proc. średniego wskaźnika inflacji z trzech krajów UE o najbardziej stabilnych cenach. Przy ocenie spełniania kryterium inflacyjnego bierze się pod uwagę średni poziom rocznych zharmonizowanych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych (HICP) z ostatnich 12 miesięcy.

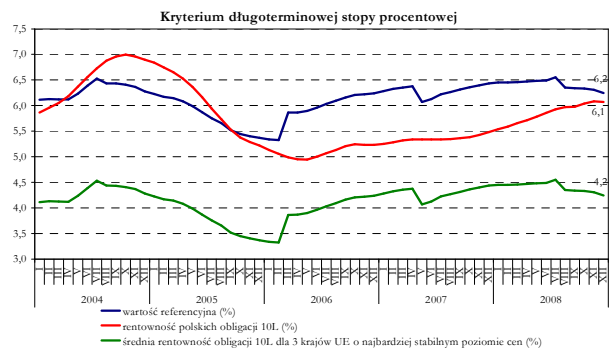
Spełnienie wg stanu na grudzień 2008 r.: nie

Kryterium długoterminowej stopy procentowej

stanowi, że długoterminowa stopa procentowa nie może być wyższa o więcej niż 2 pkt proc. od średniej z analogicznych stóp procentowych w trzech krajach UE o najbardziej stabilnych cenach. Oceny konwergencji długookresowej nominalnej stopy procentowej dokonuje się w oparciu o rentowność długoterminowych obligacji skarbowych lub porównywalnych papierów wartościowych, o zbliżonym do dziesięcioletniego terminie wykupu, których rynek jest wystarczająco płynny. Pod uwagę brany jest okres roku poprzedzającego moment dokonywania oceny wypełnienia kryterium.

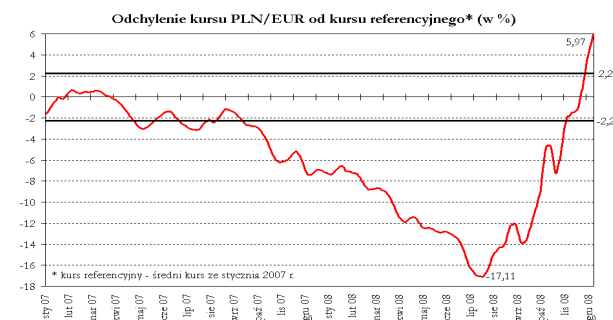
Spełnienie wg stanu na grudzień 2008 r.: tak

Kryterium kursu walutowego

stanowi, że przez okres co najmniej 2 lat wahania kursu waluty krajowej muszą mieścić się w normalnym przedziale wahań wokół kursu centralnego, wyznaczonym przez Europejski Mechanizm Kursowy ERM2. Kurs waluty krajowej nie może w tym okresie podlegać silnym napięciom, a także nie może być dewaluowany w stosunku do żadnej waluty państw UE na własny wniosek państwa pretendującego do członkostwa w strefie euro.

Spełnienie wg stanu na grudzień 2008 r.: nie, w związku z faktem, że złoty nie został jeszcze objęty mechanizmem ERM2.

Kryterium fiskalne

Poziom deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych

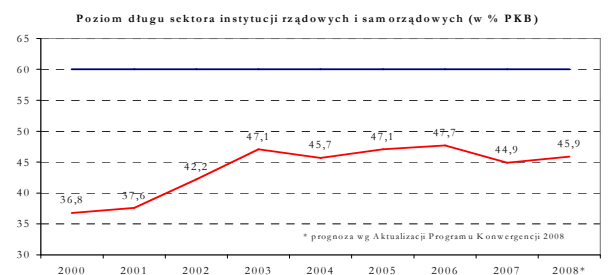
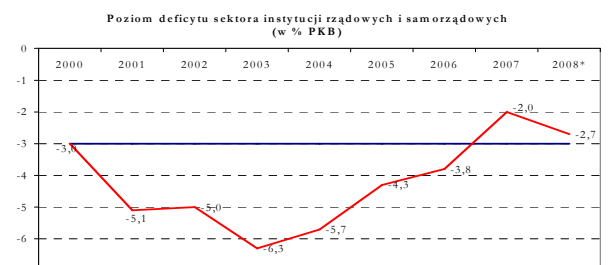
Kryterium to stanowi, że poziom deficytu nie może przekroczyć 3% PKB, chyba, że deficyt spada w sposób ciągły i nieprzerwany do wymaganego poziomu albo przekroczenie wymaganego poziomu deficytu ma charakter wyjątkowy i krótkotrwały, a jego wartość nieznacznie wykracza ponad wymagany poziom.

Poziom dług sektora instytucji rządowych i samorządowych

Kryterium to stanowi, że wielkość zadłużenia publicznego nie może przekraczać 60% PKB, chyba że relacja ta maleje w wystarczającym stopniu i zbliża się w zadowalającym tempie do powyższego wskaźnika.

Spełnienie wg stanu na koniec grudnia 2008 r.: tak

W dniu 8 lipca 2008 r. została zniesiona procedura nadmiernego deficytu dla Polski (EDP, excessive deficit procedure) i od tego momentu Polska wypełnia kryterium fiskalne.

Kryterium zgodności legislacji

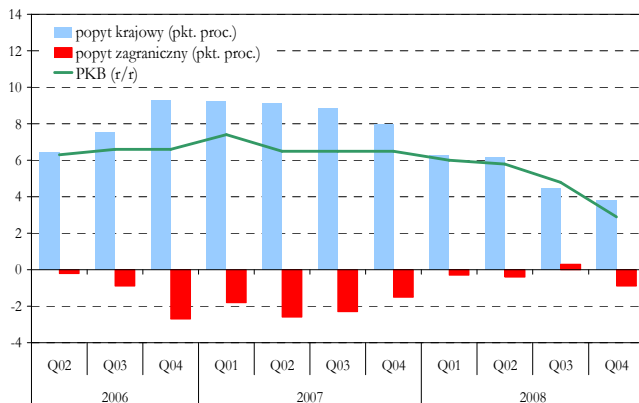
Dotyczy zgodności ustawodawstwa krajowego z zapisami Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych (ESBC) i Europejskiego Banku Centralnego (ECB), w szczególności w zakresie:

- niezależności instytucjonalnej, finansowej i personalnej banku centralnego,
- spójności celów banku centralnego z celami sformułowanymi w art. 105(1) TWE i art. 2 statutu ESBC i ECB,
- zgodności prawa krajowego, w tym regulacji dotyczących banku centralnego z TWE i statutem ESBC.

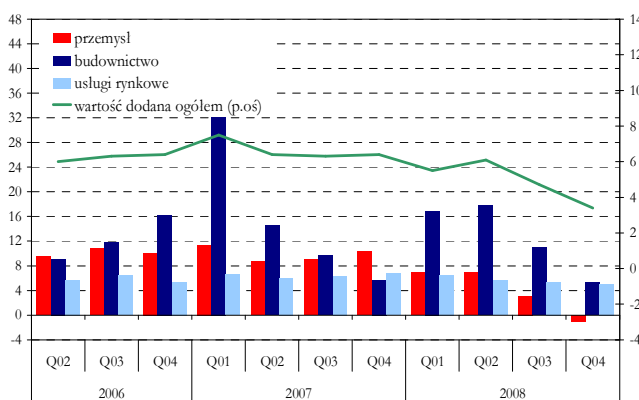
Spełnienie wg stanu na grudzień 2008 r.: nie (zapewnienie pełnej zgodności będzie możliwe dopiero z chwilą wejścia Polski do strefy euro).

1. Sytuacja makroekonomiczna w okresie I-XII 2008 r.

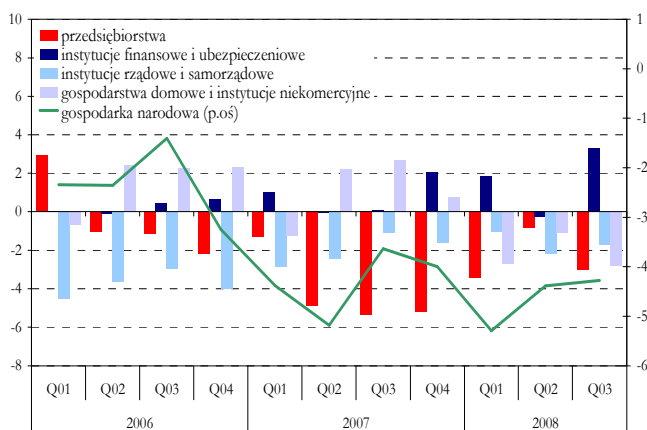
Kontrybucja we wzrost PKB

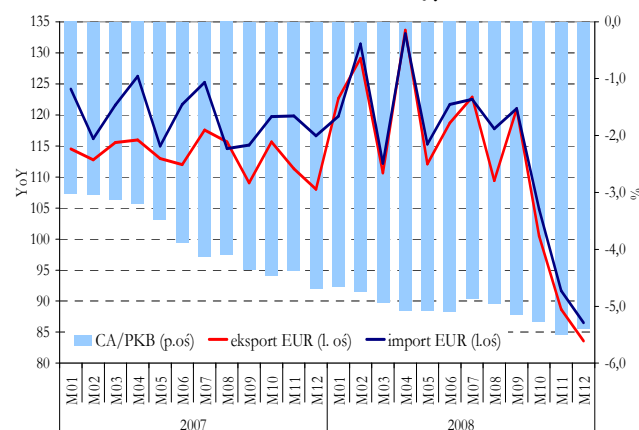
Wartość dodana - główne składowe (t/t)

Wierzytelności netto (% PKB)

Saldo rachunku obrotów bieżących

PKB

Zgodnie z danymi GUS, PKB wzrósł w IV kw. ub. r. o 2,9%. Na wysokim poziomie utrzymała się dynamika spożycia gospodarstw domowych, która w IV kw. wyniosła 5,2% wobec 5,4% średnio w okresie I-III kw. Kategoria ta odnotowała także najwyższy wkład we wzrost w IV kw. (2,8 pkt. proc.). Spożycie publiczne w IV kw. 2008 r. wzrosło o 3,0% wobec ok. 1,0% spadku po pierwszych trzech kwartałach ub. r. Tempo wzrostu nakładów brutto na środki trwałe utrzymało się w IV kw. ub. r. na poziomie z III kwartału (3,5%), co oznacza, że w ostatnich miesiącach 2008 r. nastąpiło przyspieszenie tempa wzrostu inwestycji w ujęciu kw./kw. (dynamika kw./kw. po wyłączeniu czynników sezonowych tej kategorii wyniosła 0,8% w IV kw.). Wkład eksportu netto do wzrostu PKB w IV kw. wyniósł ok. -0,9 pkt. proc., a wkład przyrostu rzeczowych środków obrotowych -0,6 pkt. proc.

Wartość dodana brutto

Wartość dodana brutto w IV kw. ub. r. wzrosła o 3,4%. Ten stosunkowo dobry wynik możliwy był dzięki utrzymaniu się wysokiego wzrostu wartości dodanej w sektorze usług rynkowych —na poziomie 5,0%. Dane GUS wskazują na wyraźne pogorszenie koniunktury w przemyśle począwszy od III kw. W III kw. tempo wzrostu wartości dodanej w przemyśle wyniosło tylko 3,1%, a w IV kw. nastąpił spadek dynamiki o 1,1% w tym sektorze. Koniunktura słabnie również w budownictwie. W IV kw. tempo wzrostu wartości dodanej w budownictwie wyniosło 5,3% wobec 11,0% w III kw. i 17,5% w I półroczu.

Wierzytelności netto wg sektorów instytucjonalnych

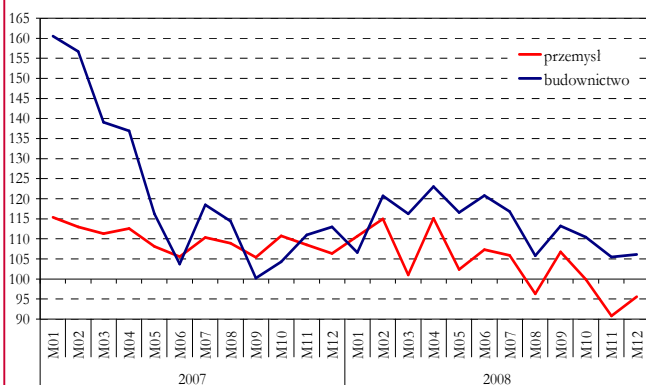
W II i III kw. ub. r. ujemna relacja wierzytelności netto gospodarki polskiej do PKB uległa ograniczeniu w porównaniu z I kw. Z rachunków narodowych wynika, że w III kw. 2008 r. relacja ta wyniosła -4,3% wobec -5,3% w I kw. oraz -4,4% w II kw. W III kw. 2008 r. pożyczkodawcą netto pozostały dwa sektory: sektor instytucji finansowych i zagranica. Sektor gospodarstw domowych od trzech kwartałów jest dłużnikiem netto, a w III kw. zadłużenie netto tego sektora w relacji do PKB (-2,8%) było prawie równie duże jak sektora przedsiębiorstw (-3,0%). W III kw. ub. r., w porównaniu z II kw., zmniejszyło się zadłużenie netto sektora instytucji rządowych i samorządowych (-2,2% w II kw. wobec -1,7% w III kw.), a sektor instytucji finansowych po ujemnej relacji wierzytelności netto do PKB w III kw. ponownie odnotował dodatnią relację.

Pogłębienie się nierównowagi zewnętrznej w 2008 r.

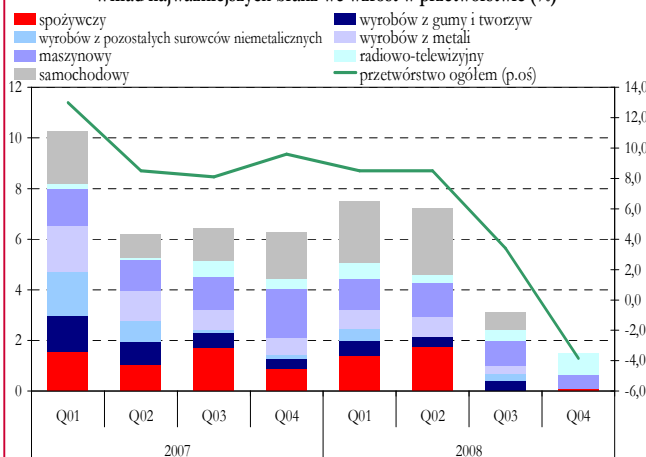
Wg wstępnych danych NBP deficyt na rachunku obrotów bieżących w 2008 r. w porównaniu do roku wcześniejszego był o ponad 4,8 mld EUR wyższy i wyniósł 19,5 mld EUR (5,4% PKB). Powyższy wzrost spowodowany był pogorszeniem się wszystkich sald rachunku bieżącego z wyjątkiem salda dochodów, które uległo niewielkiej poprawie o ok. 0,4 mld EUR. Jednocześnie, w wyniku postępującego ograniczenia popytu zagranicznego, w IV kw. ub. r. nastąpił spadek eksportu i importu (odpowiednio o 8,5% i 5,3%).

Saldo rachunku finansowego, mimo obserwowanego od wrześniu 2008 r. spowolnienia napływu kapitału zagranicznego zanotowało w całym 2008 r. wysoką nadwyżkę w wysokości 26,2 mld EUR. Napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich osiągnął łącznie poziom 11,2 mld EUR, wobec 16,6 mld EUR w 2007 r.

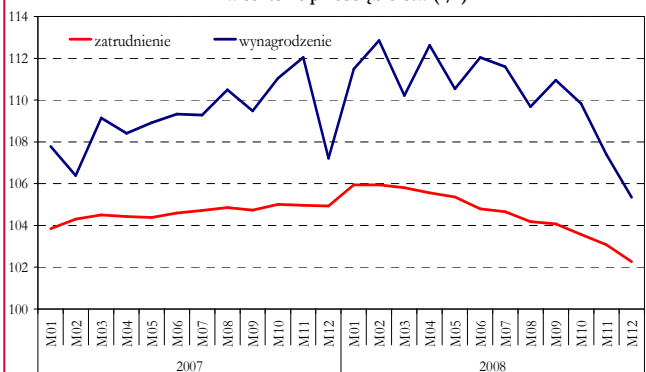
Dynamika produkcji przemysłowej i budowlanej (r/r)

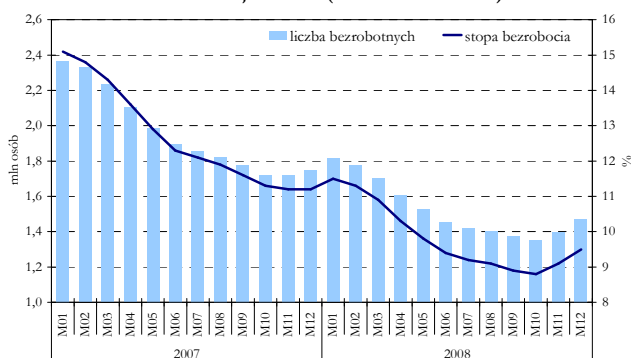
Wkład najważniejszych branż we wzrost w przetwórstwie (%)

Dynamika przeciętnego zatrudnienia i wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (r/r)

Bezrobocie rejestrowane (stan na koniec okresu)

Spadek produkcji przemysłowej.

W IV kw. 2008 r. produkcja przemysłowa spadła o 5,2% r/r. W całym 2008 r. produkcja sprzedana przemysłu wzrosła o 3,5% r/r. Dynamiki roczne w poszczególnych miesiącach ub. r. wykazywały wysoką zmienność (głównie z tytułu niestandardowego układu dni roboczych i świąt), przy malejącej dynamice wzrostu. W IV kw. ub. r., nastąpiło wyraźne pogorszenie czynników fundamentalnych wzrostu. Związane z tym negatywne efekty dla produkcji występowały najsilniej w branży hutniczej, samochodowej i chemicznej i produkcja w każdym miesiącu spadła w porównaniu do analogicznych okresów rok wcześniej (najsilniej w listopadzie o 9,2% r/r).

Zmiany liderów gałęzi w przetwórstwie

Produkcja w przetwórstwie w IV kw. ub. r. spadła o 4,3% r/r, a w całym 2008 r. wzrosła o 4,0%. Branżą o największym wpływie na wzrost przetwórstwa w IV kw. był przemysł radiowo-telewizyjny. Produkcja sprzętu i aparatury radiowej, telewizyjnej i komunikacyjnej zwiększyła się realnie w IV kw. o 14,9% r/r, co dało wkład we wzrost przetwórstwa ogółem na poziomie ok. 0,9 pkt. proc. Przemysł samochodowy, dotychczasowy lider, który w II kw. ub. r. miał wkład na poziomie ok. 2,6 pkt. proc., a w III kw. ok. 0,7 pkt. proc., w IV kw. miał największy ujemny wkład we wzrost r/r przetwórstwa, na poziomie ok. -1,8 pkt. proc. Drugą najsłabszą branżą w IV kw. był przemysł metalowy, z ujemnym wkładem we wzrost na poziomie ok. -1,6 pkt. proc.

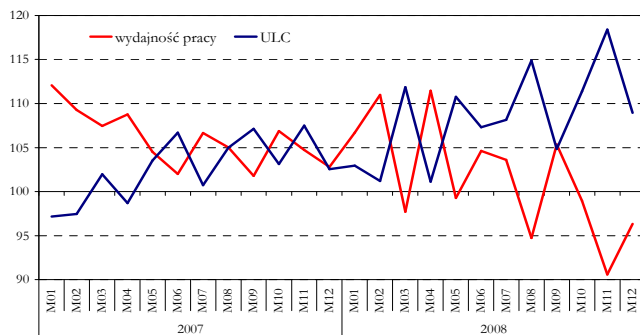
Wysoki wzrost zatrudnienia i płac w skali całego 2008 r.

Wzrost zatrudnienia w przedsiębiorstwach w 2008 r. (4,8%) był równie wysoki jak w 2007 r. (4,7%). Był to jednak efekt dobrej sytuacji w I kw. – o ile bowiem na początku roku roczne tempo wzrostu wyniosło 5,9%, to w grudniu spadło do 2,3%. W listopadzie i grudniu ub. r. zanotowano już pierwsze redukcje poziomu zatrudnienia, przy czym spadek w XII wyniósł aż 34 tys. osób. Płace w sektorze przedsiębiorstw w 2008 r. wzrosły o 10,1%, co po uwzględnieniu wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oznaczało bardzo wysoki wzrost realny (5,6%). Dopiero w IV kw. 2008 r. obniżyło się roczne tempo wzrostu płac (7% wobec przeciętnie ok. 11% w poprzednich kwartałach). Na mniejszy wzrost płac w tym okresie wpływ miał przede wszystkim grudzień, kiedy miesięczna dynamika płac wyniosła 103% wobec 105% w XII 2007 r. (roczna odpowiednio 105,4% i 107,2%).

Bezrobocie - negatywna niespodzianka na koniec 2008 r.

Koniec roku przyniósł wyższy niż oczekiwano (i wyższy niż w ostatnich kilku latach) wzrost liczby bezrobotnych i stopy bezrobocia. Wzrost bezrobocia w dwóch ostatnich miesiącach ub. r. wyniósł 122 tys. osób (9,0%). Na koniec grudnia 2008 r. liczba bezrobotnych wyniosła 1474,4 tys. osób, natomiast stopa bezrobocia 9,5% (11,2% na koniec 2007 r.). Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy na koniec 2008 r. była jednak o prawie 16% mniejsza od stanu na koniec 2007 r. Spadek bezrobocia w 2008 r. to efekt przede wszystkim wysokiego popytu na pracę (spadkowi bezrobocia o 272 tys. osób towarzyszył wzrost liczby pracujących o 225 tys. osób). Niskiemu poziomowi bezrobocia pomógł też spadek aktywności zawodowej ludności w wieku produkcyjnym.

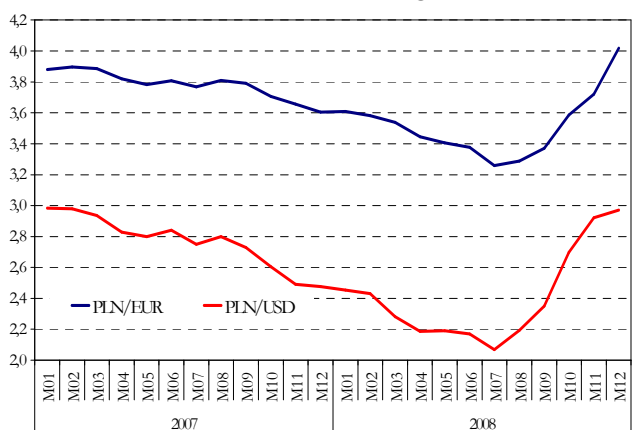
Dynamika wydajności pracy i ULC w przemyśle (r/r)

Bardzo wysoki wzrost jednostkowych kosztów pracy (ULC) w przemyśle

W 2008 r. dynamika produkcji przemysłowej w sektorze przedsiębiorstw - podobnie jak w 2007 r. - okazała się niższa od dynamiki funduszu płac. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle sektora przedsiębiorstw wzrosło w ub. r. o 2,4%, co przy wzroście produkcji przemysłowej o 3,5% przełożyło się na 1,1% wzrost wydajności pracy w tej sekcji. Uwzględniając wzrost przeciętnego wynagrodzenia w przemyśle, w 2008 r. nastąpił wzrost jednostkowych kosztów pracy (ULC) o 8,3% r/r. (2,7% w 2007 r.). W IV kw. ub. r. po raz kolejny zanotowano bardzo wysoki wzrost ULC (o 13,6% wobec 8,8% w III kw.), przy bardzo niskiej dynamice wydajności pracy (94,0% wobec 101% w III kw.).

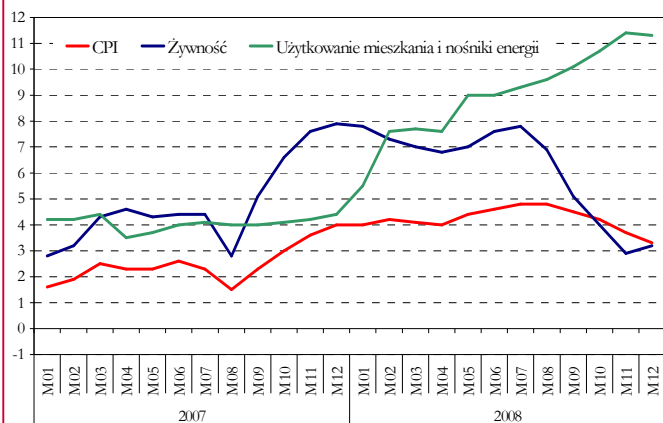
Średni w miesiącu kurs złotego

Silne osłabienie złotego

W IV kw. 2008 r. kontynuowana była rozpoczęta w sierpniu 2008 r. tendencja deprecjacyjna polskiej waluty. Złoty osłabił się w tym okresie wobec euro o 22,4% (z poziomu 3,41 na koniec września 2008 r. do 4,17 na koniec grudnia ub. r.) i o 24,9% wobec dolara (z poziomu 2,37 na koniec września do 2,96 na koniec grudnia). Przyczyn przeceny złotego można poszukiwać w niestabilnej sytuacji na światowych rynkach finansowych skutkującej wzrostem awersji do ryzyka i gorszym sentymentem inwestorów do walut naszego regionu, pogorszeniem ocen rynkowych dotyczących wzrostu gospodarczego, rozpoczęciu cyklu rozluźniania polityki pieniężnej przez RPP i oczekiwaniach na dalsze obniżki stóp procentowych oraz niskiej płynności na rynku pod koniec roku przy braku podaży walut i konieczności zamykania krótkich pozycji walutowych przez krajowych inwestorów z powodu coraz wyższych poziomów kursu.

Stopa zmian cen (r/r) w %%

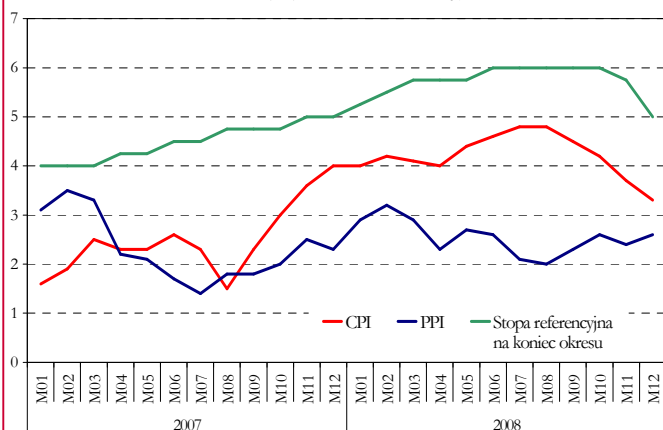
Oslabienie dynamiki inflacji

Dynamika cen konsumpcyjnych w IV kw. 2008 r. zmniejszyła się do 3,8% r/r (z 4,7% w III kw.) i była najniższa w całym roku. Największy wpływ na ukształtowanie się inflacji w tym okresie miały podwyżki cen w grupie użytkowanie mieszkania i nośniki energii (o 11,1% - wpływ na CPI 2,1 pkt. proc.) oraz żywność i napoje bezalkoholowe (o 3,4% - wpływ 0,9 pkt. proc.). Podwyżki te odpowiadały za prawie 80% wzrostu cen w IV kw. Tendencja spadkowa cen dotyczyła natomiast grupy odzież i obuwie (o 6,5%) oraz transport (o 2,5%).

W całym 2008 r. ceny konsumpcyjne wzrosły średnio o 4,2%, natomiast w relacji XII/XII były wyższe o 3,3%.

Roczna inflacja bazowa „netto” wzrosła w grudniu 2008 r. do 4,5% (z 4,3% na koniec III kw.), natomiast inflacja bazowa z wyłączeniem cen żywności i energii spadła w grudniu do 2,8% (z 2,9% we wrześniu).

Stopa zmian cen (r/r) oraz stopa referencyjna w %%

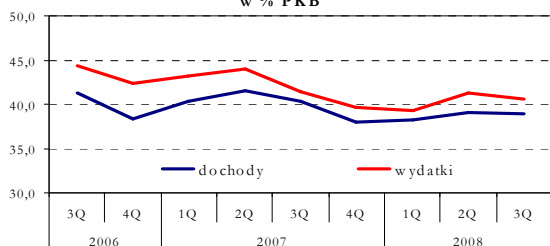
Łagodzenie polityki pieniężnej

Według wstępnych danych GUS, dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu w IV kw. 2008 r. wyniosła 2,5% r/r (wobec 2,1% w III kw.). Najbardziej wzrosły ceny w sekcji wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz i wodę (11,7%) i w górnictwie (9,8%). W dużo mniejszym stopniu wzrosły ceny w przetwórstwie przemysłowym (0,9%). W całym 2008 r. ceny producentów wzrosły o 2,6% w ujęciu średniorocznym oraz o 2,7% w relacji XII/XII.

W IV kw. ub. r. RPP rozpoczęła łagodzenie polityki pieniężnej, obniżając stopy procentowe o 1 pkt. proc., w tym w grudniu aż o 0,75 pkt. proc. W wyniku tych redukcji na koniec grudnia stopa referencyjna wynosiła 5%. O obniżeniu kosztu pieniądza banku centralnego zdecydowały perspektywy osłabienia presji inflacyjnej w warunkach spadku tempa wzrostu gospodarczego i pogorszenia sytuacji na rynku pracy.

2. Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 w III kwartale 2008 r.

Dochody i wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych w % PKB

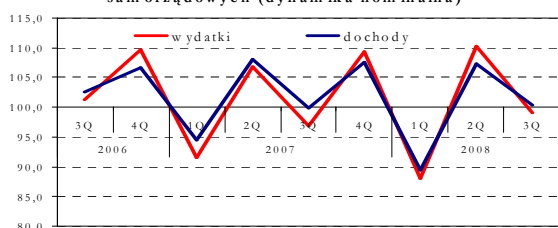

Dochody

W III kw. 2008 r. dochody ogółem wyniosły 38,9% PKB (w porównaniu do 40,4% PKB w III kw. 2007 r.).

Dynamika nominalna dochodów pomiędzy III kw. 2007 r. a III kw. 2008 r. wyniosła 3,5%. Wpływy podatkowe w III kw. 2008 r. były wyższe o 10,2% w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, natomiast wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne nie uległy zmianie. W pozycji pozostałe miał miejsce znaczący spadek dochodów z tytułu własności.

Dochody i wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych (dynamika nominalna)

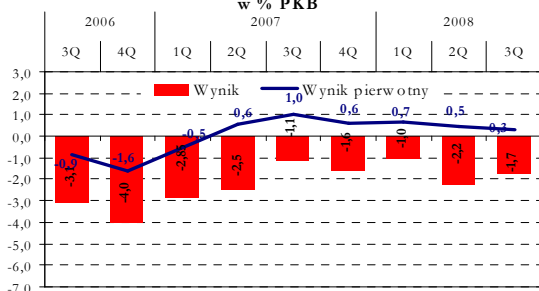

Wydatki

W III kw. 2008 r. wydatki ogółem wyniosły 40,6% PKB (w porównaniu do 41,5% PKB w III kw. 2007 r.).

W porównaniu do III kw. 2007 r. wydatki w III kw. 2008 r. zwiększyły się o 5,2%. Nastąpił wzrost poziomu wydatków socjalnych (mających największy udział w wydatkach); w porównaniu do III kw. 2007 r. wzrosły one o 1,6%. Wzrosły również wydatki związane z kosztami obsługi długu i wynagrodzeniami.

Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych w % PKB

Wynik

Według wstępnych danych sektor instytucji rządowych i samorządowych zanotował w III kw. 2008 r. wynik na poziomie -5,4 mld zł, tj. -1,7% PKB.

Sektor instytucji rządowych i samorządowych zakończył III kw. 2008 r. z nadwyżką pierwotną w wysokości 1,0 mld zł, tj. 0,3% PKB.

W III kw. 2008 r. nastąpił wzrost deficytu w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego. Wynikało to z wysokiej dynamiki wydatków, szczególnie w wynagrodzeniach i transferach bieżących i kapitałowych, co przy relatywnie niskiej dynamice dochodów spowodowało wzrost deficytu w porównaniu do III kw. 2007 r.

Od początku 2007 r. utrzymuje się nadwyżka pierwotna. W III kw. 2008 r. wynik pierwotny uległ pogorszeniu (spadek o 0,2 pkt. proc. w stosunku do poprzedniego okresu). Spowodowane to było spadkiem kosztów obsługi długu w III kw. 2008 r. Z uwagi na obecną sytuację gospodarczą i finansową na rynku krajowym i międzynarodowym możliwe jest pogorszenie sytuacji fiskalnej w przyszłych kwartałach. Spadek dochodów sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie łagodzony wprowadzeniem oszczędności po stronie wydatkowej.

Kategorie ESA'95	III 2007	III 2008		III 2007/ III 2008
	mln zł	mln zł	struktura	
Dochody ogółem	117 317	121 392	100,0	103,5
Podatki	65 950	72 655	59,9	110,2
Składki na ubezpieczenia społeczne	34 090	34 099	28,1	100,0
Pozostałe	17 277	14 638	12,1	84,7
Wydatki ogółem	120 501	126 823	100,0	105,2
Wynagrodzenia	26 597	29 026	22,9	109,1
Zużycie pośrenie	17 707	17 607	13,9	99,4
Świadczenia socjalne	48 103	48 862	38,5	101,6
Odsetki	6 158	6 399	5,0	103,9
Dotacje	1 303	1 079	0,9	82,8
Nakłady brutto na środki trwałe	11 275	10 637	8,4	94,3
Pozostałe	9 357	13 213	10,4	141,2
Wynik	-3 184	-5 431	-	-
<i>Spójność</i>	<i>51 895</i>	<i>53 887</i>	<i>42,5</i>	<i>103,8</i>

Nota metodologiczna

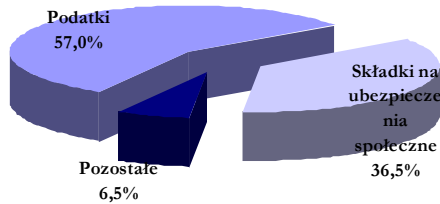
ESA'95 jest spójnym systemem statystycznym, który zawiera jednolite dla wszystkich państw członkowskich UE zasady rejestracji przepływów i stanów oraz wyznacza granice sektorów gospodarki, w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych.

Wg metodologii ESA'95 wszystkie transakcje są prezentowane memorialowo (w momencie zaistnienia zdarzenia ekonomicznego). Jedynie memorialowe podatki i składki na ubezpieczenia społeczne są wykazywane w wysokości możliwej do ściągnięcia.

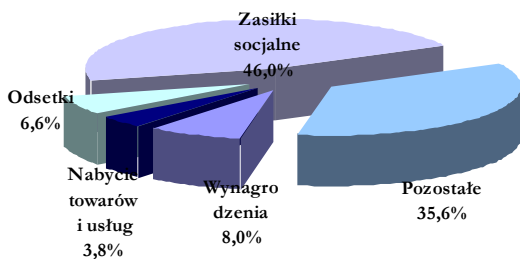
Więcej na: http://ep.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373,47631312,2373_58674363&_dad=portal&_schema=PORTAL

3. Szczebel centralny wg GFSM2001 w okresie I-XII 2008 r. (dane wstępne)

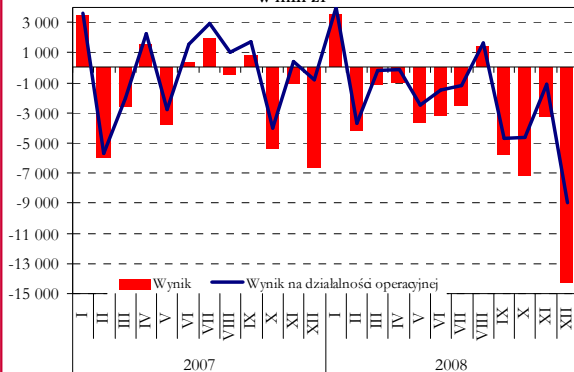
Struktura wpływów pieniężnych z działalności operacyjnej w okresie I-XII 2008 r.

Struktura płatności kasowych na działalność operacyjną w okresie I-XII 2008 r.

Wynik w poszczególnych miesiącach w mln zł

Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej

Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej skonsolidowanego szczebla centralnego w okresie styczeń-grudzień 2008 zwiększyły się o 17,5 mld zł, tj. o 4,7% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Największy wzrost zanotowano we wpływach z podatków (o 13,3 mld zł, tj. o 6,4%), co wynikało głównie z dobrej koniunktury gospodarczej. Wzrosły też pozostałe wpływy (o 2,3 mld zł, tj. o 10,0%), z powodu wyższych środków z UE. Wzrost wpływów ze składek na ubezpieczenia społeczne (o 1,9 mld zł, tj. o 1,4%) był wypadkową: spadku składek w FUS o 6,8 mld zł (efekt redukcji klina podatkowego) oraz wzrostu składek w NFZ o 7,5 mld zł i w FP o 1,1 mld zł.

Płatności kasowe na działalność operacyjną

Płatności kasowe na działalność operacyjną skonsolidowanego szczebla centralnego w okresie styczeń-grudzień 2008 zwiększyły się w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego o 38,5 mld zł, tj. o 10,3%. Wzrosły wszystkie kategorie płatności. Największy wzrost odnotowano w pozostałych wydatkach (o 16,2 mld zł, tj. o 12,4%) oraz w zasiłkach socjalnych (o 15,4 mld zł, tj. o 8,8%). Wynagrodzenia (łącznie ze składkami) zwiększyły się o 3,5 mld zł, tj. o 11,7%, odsetki o 2,6 mld zł, tj. o 10,8%, a zakup dóbr i usług o 0,8 mld zł, tj. o 5,6%.

Pozostałe wydatki wzrosły głównie z powodu wyższych płatności na dotacje skierowane do innych jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych (wzrost o 13,4 mld zł). Wysoki wzrost zasiłków socjalnych zanotowano w FUS (o 13,2 mld zł) i był on związany z przeprowadzoną od marca 2008 r. waloryzacją świadczeń emerytalno-rentowych oraz likwidacją tzw. "starego portfela" oraz w mniejszym stopniu w NFZ (o 3,2 mld zł), co wynikało z wyższych kosztów świadczeń zdrowotnych.

Nabycie netto niefinansowych aktywów przewyższyło nabycie netto z analogicznego okresu roku ubiegłego o 2,4 mld zł, tj. o 15,3%.

Wynik

W wyniku znacznie wyższych płatności kasowych skonsolidowanego szczebla centralnego przeznaczonych na działalność operacyjną w porównaniu do wpływów z tej działalności w okresie styczeń-grudzień 2008 wystąpił **niedobór środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej** w wysokości 22,9 mld zł. W analogicznym okresie roku 2007 niedobór tych środków wyniósł 1,9 mld zł.

Dla skonsolidowanego szczebla centralnego okres od stycznia do grudnia 2008 roku zakończył się **deficytem** w wysokości 41,1 mld zł wobec deficytu w wysokości 17,7 mld zł osiągniętego w analogicznym okresie roku ubiegłego. Pogorszenie wyniku spowodowane było wyższym deficytem budżetu państwa, zmniejszeniem nadwyżki FUS oraz pogorszeniem wyniku FER (przejście z nadwyżki do deficytu).

Kategorie GFSM2001	styczeń-grudzień 2007 r.							styczeń-grudzień 2008 r.						
	budżet państwa	FER	FUS	F. Pracy	NFZ	konsolidacja	podsektor centralny	budżet państwa	FER	FUS	F. Pracy	NFZ	konsolidacja	podsektor centralny
1. Wpływy pieniężne	229 136	15 907	127 941	8 367	43 847	-54 204	370 994	244 179	16 192	136 631	9 096	51 996	-69 638	388 456
podatki	208 151	0	0	0	0	0	208 151	221 408	0	0	0	0	0	221 408
składki na ubezpieczenie społeczne	0	1 215	88 500	7 663	42 417	0	139 795	0	1 256	81 703	8 766	49 960	0	141 685
pozostałe	20 985	14 692	39 441	704	1 430	-54 204	23 048	22 771	14 936	54 928	330	2 036	-69 638	25 363
2. Płatności kasowe	242 096	15 373	122 287	5 373	41 965	-54 204	372 890	272 425	16 919	136 053	5 743	49 874	-69 638	411 376
wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	29 285	0	0	0	268	0	29 553	32 712	0	0	0	309	0	33 021
nabycie towarów i usług	14 324	0	70	252	132	0	14 778	14 404	0	704	255	240	0	15 603
odsetki	24 555	0	11	23	5	0	24 594	27 237	0	0	0	5	0	27 242
zasiłki socjalne	21 430	13 213	118 832	2 673	17 752	0	173 900	19 764	13 769	131 999	2 822	20 934	0	189 288
pozostałe	152 502	2 160	3 374	2 425	23 808	-54 204	130 065	178 308	3 150	3 350	2 666	28 386	-69 638	146 222
3. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	-12 960	534	5 654	2 994	1 882	0	-1 896	-28 246	-727	578	3 353	2 122	0	-22 920
4. Nabycie netto niefinansowych aktywów	15 682	0	0	20	51	0	15 753	18 118	0	0	36	5	0	18 159
5. Wynik (3-4)	-28 642	534	5 654	2 974	1 831	0	-17 649	-46 364	-727	578	3 317	2 117	0	-41 079

Nota metodologiczna

Metodologia GFSM2001 została opracowana przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy i obowiązuje od roku 2001. Według niej sektor instytucji rządowych i samorządowych składa się ze szczebli:

- centralnego (obejmującego budżet państwa, jednostki pozabudżetowe budżetu państwa, fundusze ubezpieczeń społecznych),
- lokalnego (obejmującego budżety jednostek samorządu terytorialnego, jednostki pozabudżetowe samorządu terytorialnego).

Dane miesięczne wykorzystywane do opracowania *Informacji* obejmują niepełny szczebel centralny (wydatki podmiotów objęte sprawozdawczością stanowią ponad 96% wydatków skonsolidowanego szczebla centralnego) i prezentowane są w ujęciu kasowym po dokonaniu konsolidacji transferów wewnętrznych. Dane miesięczne nie sumują się na dane roczne.

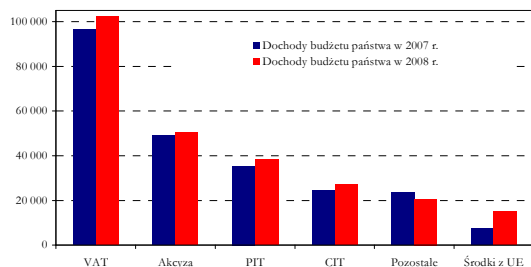
Zgodnie z metodologią GFSM2001 **dane roczne** dla sektora instytucji rządowych i samorządowych prezentowane są w ujęciu memorialowym oraz po skonsolidowaniu transferów wewnętrznych, czyli dokonaniu konsolidacji wewnątrzszczeblowej i międzyszczeblowej.

Więcej na: http://www.mf.gov.pl/_files/_sdds/dane_gfs/marzec_2008/metodologia_wersja_polska.doc

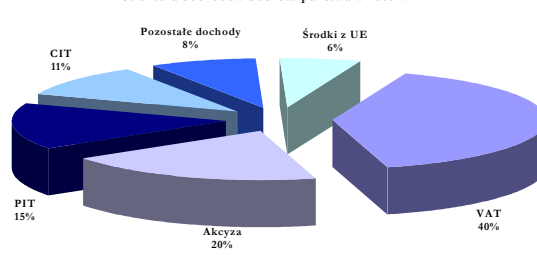
4. Budżet państwa

4.1. Dochody budżetu państwa w 2008 r.

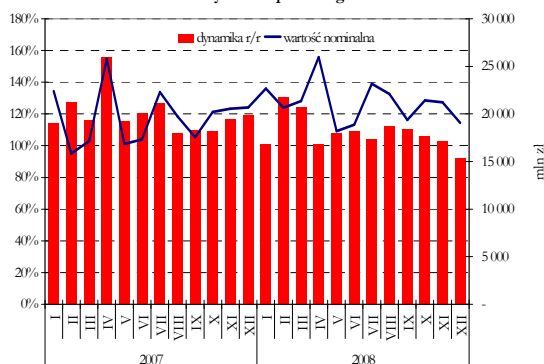
Dochody budżetu państwa w 2007 r. i 2008 r. w mln zł

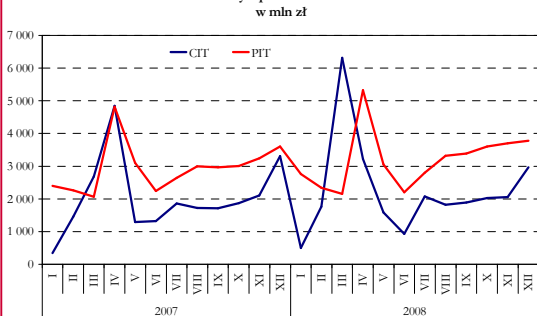
Struktura dochodów budżetu państwa w 2008 r.

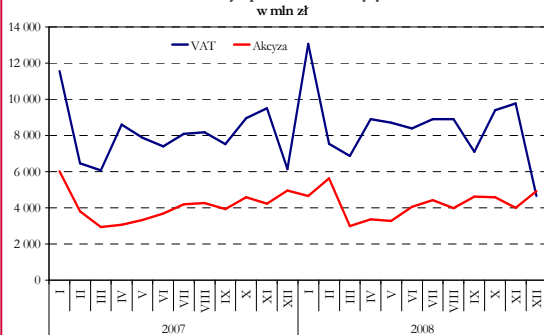
Dochody budżetu państwa ogółem

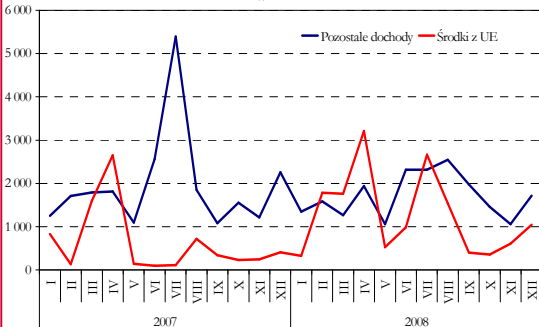
Dochody z podatku CIT i PIT w mln zł

Dochody z podatku VAT i akcyzy w mln zł

Pozostałe dochody niepodatkowe i wpłaty z UE w mln zł

Według wstępnych danych w 2008 r. **dochody budżetu państwa** wyniosły 254.084 mln zł i były niższe od prognozy zapisanej w ustawie budżetowej o 27.808 mln zł, tj. 9,9%; w porównaniu z 2007 r. dochody były wyższe o 17.716 mln zł (7,5%). Niższe w porównaniu z ustawą budżetową odnotowano dochody z podatków pośrednich. Dochody z podatku CIT stanowiły 100% prognozy zapisanej w ustawie budżetowej, natomiast dochody z podatku PIT były wyższe od dochodów zapisanych w ustawie budżetowej o 2.286 mln zł, tj. o 6,3%, co wynikało głównie z bardzo dobrej sytuacji na rynku pracy w 2008 r. Dochody z podatku VAT wyniosły 102.167 mln zł, były niższe od zakładanych o 9.533 mln zł, tj. o 8,5%, na co wpływ miało niższe od zakładanego spożycie w gospodarce narodowej w 2008 r. Dochody z akcyzy były niższe od prognozy z ustawy budżetowej o 1.716 mln zł, co było spowodowane głównie mniejszymi wpływami z akcyzy od paliw silnikowych, wyrobów tytoniowych oraz piwa.

W 2008 r. **dochody z podatku CIT** wyniosły 27.162 mln zł, były wyższe od wykonania dochodów w 2007 r. o 10,7% (2.622 mln zł) i stanowiły 100% prognozy zapisanej w ustawie budżetowej, pomimo niższej niż zakładano realizacji PKB, którego dynamika realna w 2008 r. wyniosła 104,8% (w porównaniu z 105,5% w ustawie budżetowej). Na zrealizowanie dochodów na poziomie ustawy budżetowej wpływ miała dobra sytuacja gospodarcza w pierwszych trzech kwartałach 2008 r. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w okresie I-IX 2008 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego wyniosła 106,8%. Zysk brutto przedsiębiorstw niefinansowych w tym okresie wzrósł o 4,9%, natomiast banków o 19,2%.

W 2008 r. **dochody z podatku PIT** wyniosły 38.440 mln zł i były wyższe od dochodów zapisanych w ustawie budżetowej o 2.286 mln zł, tj. 6,3%, natomiast w porównaniu do wykonania dochodów w 2007 r. były wyższe o 3.081 mln zł (8,7%). Przyczyną wyższej realizacji dochodów w porównaniu z ustawą budżetową była bardzo dobra sytuacja na rynku pracy w przeważającej części 2008 r. Porównując do ustawy budżetowej w 2008 r. przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej (komunikat GUS z dn. 10-02-2008 r.) było wyższe o 3,5%, przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej (zgodnie z szacunkiem MF) było wyższe o 3,5%, a stopa bezrobocia była niższa o 0,4 pkt. proc.

W 2008 r. **dochody z podatku VAT** wyniosły ok. 102.167 mln zł i były niższe od prognozy zapisanej w ustawie budżetowej o ok. 9.533 mln zł, tj. o 8,5%. W stosunku do wykonania 2007 r. dochody były wyższe o 5.817 mln zł (6,1%). Na niższe wykonanie dochodów z VAT wpływ miało niższe o 1,1 pkt. proc. spożycie w gospodarce narodowej w 2008 r. (w porównaniu z prognozą zapisaną w ustawie budżetowej).

W 2008 r. **dochody z podatku akcyzowego** wyniosły 50.484 mln zł i były niższe w porównaniu do ustawy budżetowej o 1.716 mln zł, tj. o 3,3%, natomiast w porównaniu z wykonaniem dochodów w 2007 r. były wyższe o 1.458 mln zł (3,0%). Na niższe wykonanie dochodów w stosunku do ustawy budżetowej głównie wpływ miały niższe dochody z akcyzy od paliw silnikowych (niższy popyt z uwagi na wysokie ceny paliw w przeważającej części 2008 r. oraz osłabienie tempa wzrostu gospodarczego w IV kw. 2008 r.), wyrobów tytoniowych (z uwagi na wysoki poziom zapasów wyrobów zgromadzonych na rynku przed podwyżką akcyzy na początku 2008 r., zmianę struktury sprzedaży w kierunku niżej opodatkowanych wyrobów - tytoń do skręcania papierosów - oraz obserwowany trend spadkowy spożycia wyrobów tytoniowych) i piwa (zmiana struktury sprzedaży w kierunku alkoholi wysokoprocentowych).

W 2008 r. **dochody ze środków z Unii Europejskiej** i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi wyniosły 15.225 mln zł i były wyższe od wykonania dochodów 2007 r. o 102,1% (o 7.691 mln zł), i stanowiły 43,2% prognozy zapisanej w ustawie budżetowej.

W 2008 r. **pozostałe dochody** wyniosły 20.586 mln zł i były niższe od wykonania dochodów w 2007 r. o 12,6% (o 2.974 mln zł), i stanowiły 106,1% prognozy zapisanej w ustawie budżetowej.

4.2. Szacunkowe wykonanie budżetu państwa w okresie styczeń - grudzień 2008 r.

Wyszczególnienie	Wykonanie w okresie I - XII 2007 r.		Ustawa budżetowa na 2008 r.	Wykonanie w okresie I - XII 2008 r.		I - XII 2008 / I - XII 2007
	w mln zł	%		w mln zł	%	
Dochody, w tym :	236 367,5	103,2	281 892,1	254 083,8	90,1	107,5
podatki pośrednie	146 482,1	105,8	164 890,0	154 050,1	93,4	105,2
podatek CIT	24 540,2	111,2	27 150,0	27 162,4	100,0	110,7
podatek PIT	35 358,5	111,9	36 154,0	38 439,7	106,3	108,7
środki z UE	7 534,1	51,3	35 282,1	15 225,0	43,2	202,1
Wydatki, w tym:	252 323,9	97,4	308 982,7	278 674,3	90,2	110,4
obsługa długu krajowego	22 627,5	99,3	21 885,1	19 994,7	91,4	88,4
obsługa zadłużenia zagranicznego	4 953,5	94,1	5 824,5	5 122,0	87,9	103,4
składka płacona do budżetu UE	10 616,7	100,0	12 213,2	12 213,2	100,0	115,0
dotacje dla FER	14 680,7	100,0	15 158,9	14 867,5	98,1	101,3
dotacje dla FUS	23 893,0	100,0	33 230,0	33 230,0	100,0	139,1
subwencje ogólne dla jst	36 759,2	100,0	40 685,0	40 667,4	100,0	110,6
Deficyt (-)/ Nadwyżka (+)	-15 956,4	53,2	-27 090,6	-24 590,5	90,8	154,1

Zgodnie z szacunkowym wykonaniem budżetu państwa, w okresie styczeń-grudzień 2008 r. odnotowano deficyt budżetowy w wysokości 24.590,5 mln zł, a w analogicznym okresie roku 2007 deficyt budżetowy wyniósł 15.956,4 mln zł. W 2008 r. dochody były wyższe o 7,5%, a wydatki o 10,4% w stosunku do analogicznego okresu 2007 r.

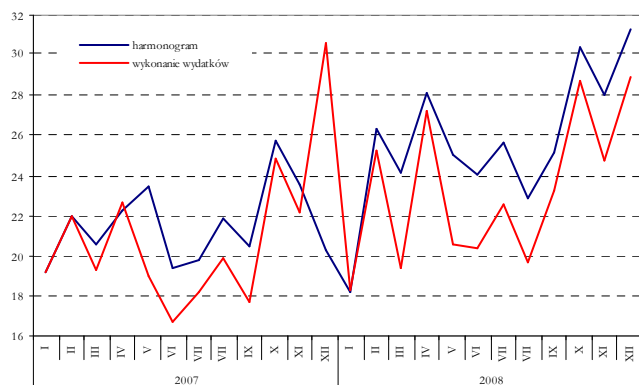
Dane ostateczne z wykonania budżetu państwa za okres I-XII 2008 r. będą dostępne w terminie konstytucyjnym tj. w ciągu 5 miesięcy od zakończenia roku budżetowego (art. 226 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r.).

4.3. Szacunkowe wykonanie budżetu państwa w styczniu 2009 r.

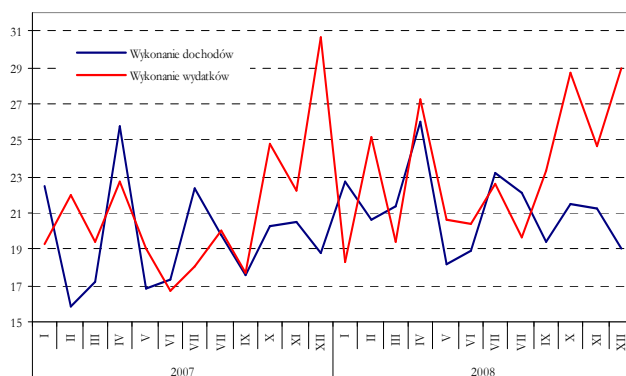
Wyszczególnienie	Wykonanie w styczniu 2008 r.		Ustawa budżetowa na 2009 r.	Wykonanie w styczniu 2009 r.		I 2009 / I 2008
	w mln zł	%		w mln zł	%	
Dochody, w tym :	22 655,4	8,0	303 034,8	27 670,4	9,1	122,1
podatki pośrednie	17 824,8	10,8	178 064,0	22 293,1	12,5	125,1
podatek CIT	502,3	1,9	33 120,0	303,5	0,9	60,4
podatek PIT	2 765,1	7,6	40 250,0	3 016,9	7,5	109,1
środki z UE	330,5	0,9	33 601,5	215,8	0,6	65,3
Wydatki, w tym:	18 248,0	5,9	321 221,1	24 756,0	7,7	135,7
obsługa długu krajowego	864,7	4,0	26 560,9	1 326,5	5,0	153,4
obsługa zadłużenia zagranicznego	1 059,0	17,9	6 180,0	1 222,6	19,8	115,4
składka płacona do budżetu UE	1 229,1	10,2	12 373,8	1 159,3	9,4	94,3
dotacje dla FER	641,5	4,3	15 874,4	1 145,0	7,2	178,5
dotacje dla FUS	383,7	1,2	30 958,3	1 250,0	4,0	325,8
subwencje ogólne dla jst	5 229,1	12,9	45 320,1	6 073,3	13,4	116,1
Deficyt (-)/ Nadwyżka (+)	4 407,3	-16,3	-18 186,3	2 914,4	-16,0	66,1

Zgodnie z szacunkowym wykonaniem budżetu państwa, w styczniu 2009 r. odnotowano nadwyżkę budżetową w wysokości 2.914,4 mln zł, a w analogicznym okresie roku 2008 nadwyżka budżetowa wyniosła 4.407,3 mln zł. W styczniu 2009 r. dochody były wyższe o 22,1%, a wydatki o 35,7% w stosunku do analogicznego okresu 2008 r.

Wykonanie wydatków budżetu państwa
(w mld zł)

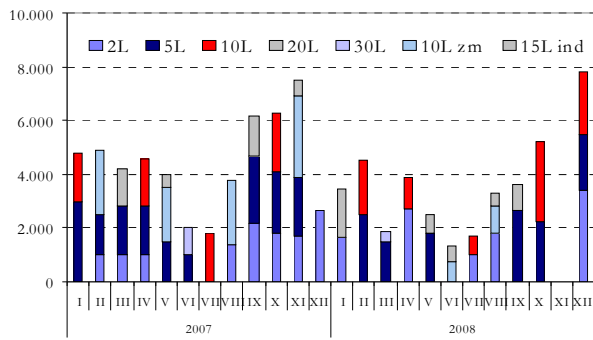

Wykonanie dochodów i wydatków budżetu państwa
w okresie I 2007 - XII 2008 (w mld zł)

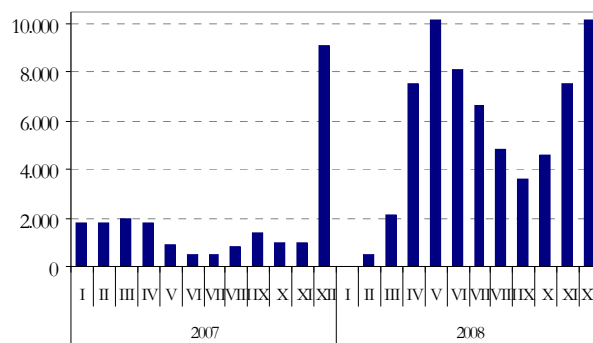

4.4. Potrzeby pożyczkowe budżetu państwa i ich finansowanie w okresie I-XII 2008 r.

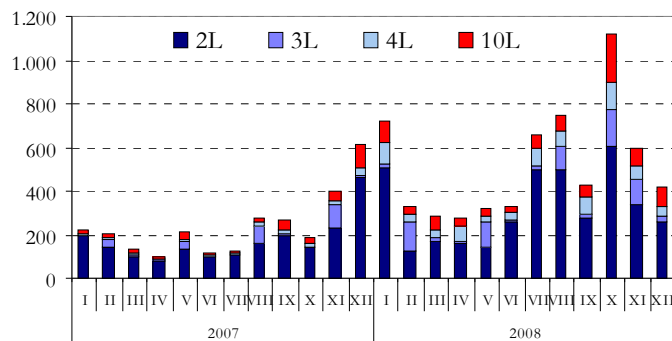
Sprzedż obligacji na przetargach
Wartość nominalna, w mln zł

Sprzedż bonów
Wartość nominalna, w mln zł

Sprzedż obligacji detalicznych

W 2008 r. budżet państwa zanotował deficyt w wysokości 24,6 mld zł (wobec deficytu 16,0 mld zł w 2007 r.). Poza deficytem do sfinansowania pozostawały następujące potrzeby pożyczkowe budżetu netto:

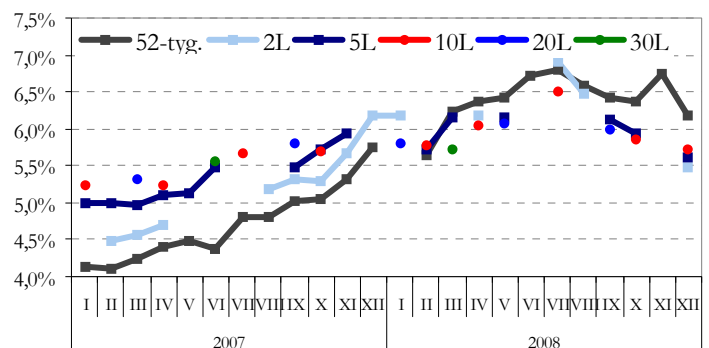
- środki do otwartych funduszy emerytalnych (19,9 mld zł),
- ujemne saldo prefinansowania (2,3 mld zł).

Zrealizowane wykupy długu wyniosły 86,5 mld zł (82,1 mld zł w 2007 r.) i dotyczyły w większości: długu krajowego (wykup obligacji hurtowych - 49,8 mld zł, bonów skarbowych* - 21,8 mld zł oraz obligacji detalicznych - 5,9 mld zł). Oznaczało to ukształtowanie się potrzeb pożyczkowych brutto w omawianym okresie (potrzeby netto oraz wykupy długu) na poziomie 129,5 mld zł (115,1 mld zł w 2007 r.).

Finansowanie potrzeb pożyczkowych brutto odbywało się w głównej mierze ze sprzedaży skarbowych papierów na rynku krajowym (113,4 mld zł) i pochodziło ze sprzedaży obligacji hurtowych (na przetargach sprzedaż 37,2 mld zł oraz na przetargach zamiany 22,2 mld zł), bonów* (47,9 mld zł) oraz obligacji detalicznych (6,2 mld zł). Na rynkach zagranicznych pozyskiwane środki pochodziły z emisji obligacji denominowanych w euro (2,0 mld EUR), frankach szwajcarskich (0,5 mld CHF), jenach japońskich (25,0 mld JPY) oraz kredytów zaciąganych w międzynarodowych instytucjach finansowych (1,2 mld EUR).

W IV kw. krajowy rynek długu charakteryzował się dużą zmiennością. Wzrost rentowności był powodowany zawirowaniami na rynkach finansowych zapoczątkowanymi przez upadek banku Lehman Brothers i sytuację w regionie. W rezultacie miał miejsce istotny odpływ środków od inwestorów zagranicznych i funduszy inwestycyjnych (umorzenia jednostek i wyprzedaż obligacji). W drugiej połowie kwartału rozpoczął się trend spadkowy rentowności. Był on determinowany dokonanymi i oczekiwanymi obniżkami stóp procentowych (zarówno w Polsce, jak i na rynkach bazowych) w reakcji na spowalniające gospodarki oraz planami pomocy rządowych (USA, kraje Europy) oraz instytucji międzynarodowych (pomoc dla Węgier, Islandii, Łotwy).

Rentowność skarbowych papierów wartościowych. Rynek pierwotny

		w mld zł	I-XII' 07	ustawa' 08	I-XII' 08	I-XII' 08/ustawa
POTRZEBY POŻYCZKOWE BRUTTO	POTRZEBY POŻYCZKOWE NETTO	1. Deficyt	-16,0	-27,1	-24,6	90,8%
		2. Transfery do OFE	-16,2	-18,0	-19,9	110,7%
		3. Prefinansowanie	-1,2	-0,1	-2,3	2143,1%
		4. Pozostałe	-1,1	-0,8	2,8	
		5. Prywatyzacja netto	1,4	1,4	1,0	74,5%
RAZEM			-33,0	-44,6	-43,0	96,3%
POTRZEBY POŻYCZKOWE BRUTTO	WYKUP DŁUGU	1. Krajowego*	-74,2	-77,4	-77,5	100,2%
		2. Zagranicznego	-7,9	-8,9	-9,0	101,2%
		RAZEM	-82,1	-86,3	-86,5	100,3%
RAZEM			-115,1	-130,9	-129,5	98,9%
		w mld zł	I-XII' 07	ustawa' 08	I-XII' 08	I-XII' 08/ustawa
FINANSOWANIE BRUTTO	1. Krajowe*		102,9	113,8	113,4	99,6%
	2. Zagraniczne		13,1	17,0	12,3	72,0%
	3. Zmiana stanu środków złotych		-1,6	0,0	3,2	
	4. Zmiana stanu środków walutowych		0,6	0,0	0,6	
RAZEM			115,1	130,9	129,5	98,9%

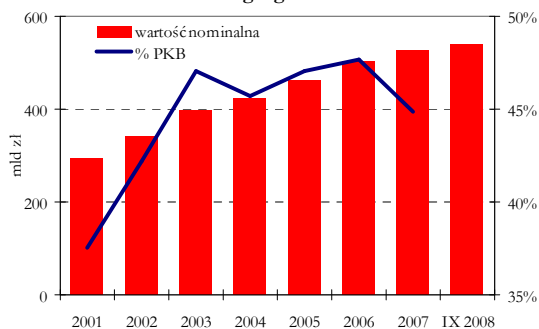
* bez bonów krótkoterminowych służących do zarządzania płynnością budżetu państwa sprzedawanych i wykupywanych w 2008 r. (15,3 mld zł w 2008 r.)

w mld zł	XII' 07	XII' 08	Stan środków na rachunkach budżetowych
1. Złotowych	9,5	6,3	Poziom środków na koniec 2008 r. wyniósł 6,3 mld zł (środki złotowe: 6,3 mld zł, środki walutowe: 0,0 mld zł). Środki te są przeznaczone na finansowanie potrzeb pożyczkowych w kolejnych miesiącach.
2. Walutowych	0,6	0,0	
RAZEM	10,1	6,3	

5. Dług

5.1. Dług publiczny w III kwartale 2008 r.

Dług wg EDP

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (wg EDP)

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (wg EDP) stanowi jeden z elementów kryterium fiskalnego z Maastricht.

Na koniec września 2008 r. dług wg EDP wyniósł 540,4 mld zł, w tym:

- podsektora instytucji rządowych na szczeblu centralnym 518,0 mld zł,
- podsektora instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym 22,4 mld zł,
- podsektor funduszy ubezpieczeń społecznych nie był zadłużony.

W porównaniu z końcem grudnia 2007 r. dług wg EDP wzrósł o 12,8 mld zł, tj. o 2,4%.

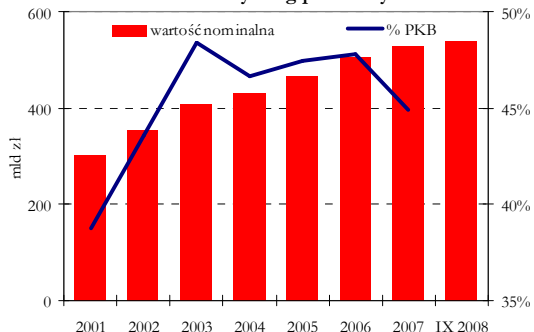
Struktura długu wg EDP
stan na koniec września 2008 r.

Największy udział w zadłużeniu wg EDP mają dłużne papiery wartościowe. Zadłużenie z tego tytułu wyniosło na koniec września 2008 r. 487,2 mld zł, zaś z tytułu kredytów i pożyczek 53,2 mld zł.

93,0% zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych stanowiły instrumenty o terminie zapadalności powyżej jednego roku.

Państwowy dług publiczny

Państwowy dług publiczny

Na koniec września 2008 r. zadłużenie sektora finansów publicznych, po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora (tj. po konsolidacji), wyniosło 538,5 mld zł (wzrost o 11,0 mld zł w stosunku do końca grudnia 2007 r.). Na zadłużenie całego sektora finansów publicznych złożyło się:

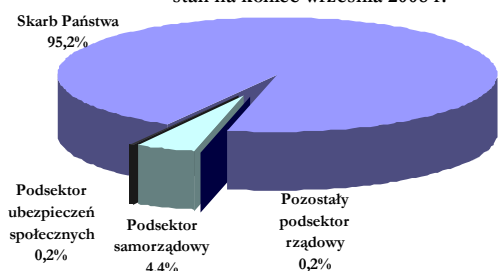
- zadłużenie podsektora rządowego 513,7 mld zł - wzrost o 13,5 mld zł, tj. o 2,7%,
- zadłużenie podsektora samorządowego 23,6 mld zł - spadek o 0,9 mld zł, tj. o 3,6%,
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych 1,1 mld zł - spadek o 1,6 mld zł, tj. o 58,8%.

Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją na koniec III kw. 2008 r. wyniosło 549,7 mld zł, w tym:

- zadłużenie podsektora rządowego 519,1 mld zł,
- zadłużenie podsektora samorządowego 29,4 mld zł,
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych 1,1 mld zł.

Dominujący udział w państwowym dłużnym ma zadłużenie Skarbu Państwa.

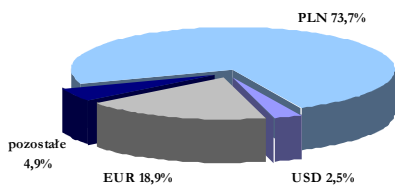
Państwowy dług publiczny wg. podsektorów
stan na koniec września 2008 r.

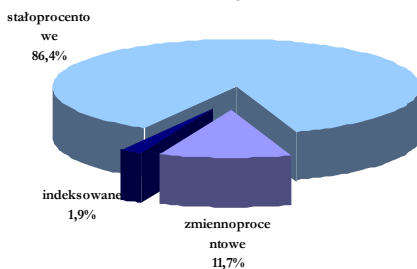
Wyszczególnienie	kryterium miejsca emisji stan na 30.IX.2008 r.		kryterium rezydenta stan na 30.IX.2008 r.	
	w mln zł	struktura w %	w mln zł	struktura w %
Państwowy dług publiczny	538.460	100,0%	538.460	100,0%
1. Dług krajowy	415.040	77,1%	358.058	66,5%
1.1. Dług z tytułu papierów wartościowych	395.395	73,4%	338.434	62,9%
1.2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	16.375	3,0%	16.375	3,0%
1.3. Pozostały dług	3.269	0,6%	3.248	0,6%
2. Dług zagraniczny	123.421	22,9%	180.403	33,5%
2.1. Dług z tytułu papierów wartościowych	96.958	18,0%	153.919	28,6%
2.2. Dług z tytułu kredytów i pożyczek	26.451	4,9%	26.451	4,9%
2.3. Pozostały dług	11	0,0%	32	0,0%

5.2. Dług Skarbu Państwa na koniec XII 2008 r.

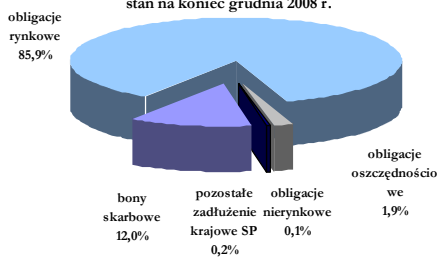
Struktura walutowa zadłużenia Skarbu Państwa
stan na koniec grudnia 2008 r.

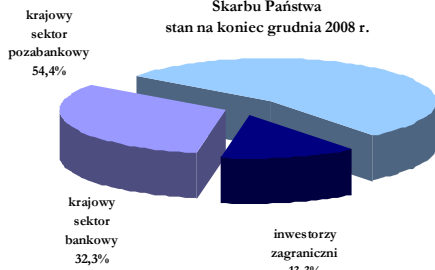
Struktura zadłużenia Skarbu Państwa
stan na koniec grudnia 2008 r.

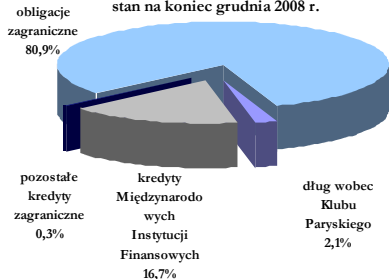
Struktura przedmiotowa krajowego zadłużenia
Skarbu Państwa
stan na koniec grudnia 2008 r.

Struktura podmiotowa zadłużenia krajowego
Skarbu Państwa
stan na koniec grudnia 2008 r.

Struktura przedmiotowa zagranicznego zadłużenia
Skarbu Państwa
stan na koniec grudnia 2008 r.

Dług Skarbu Państwa

Dominujący udział w państwowym długu publicznym ma zadłużenie Skarbu Państwa (95,2% według stanu na koniec września 2008 r.). Na koniec grudnia 2008 r. zadłużenie Skarbu Państwa wyniosło 569.946 mln zł, w tym z tytułu: skarbowych papierów wartościowych, emitowanych w kraju i zagranicą łącznie 540.579 mln zł (tj. 94,8%), kredytów zagranicznych 28.588 mln zł (5,0%) oraz pozostałego zadłużenia 779 mln zł (0,1%). W porównaniu z końcem grudnia 2007 r. zadłużenie Skarbu Państwa wzrosło o 68.414 mln zł, tj. o 13,6%. Największy przyrost długu SP odnotowano w IV kw. (53.427 mln zł). Było to skutkiem zwiększonych potrzeb pożyczkowych budżetu oraz spadkiem wartości złotego w stosunku do innych walut, w których nominowany jest zagraniczny dług SP.

	XII'07		XII'08		zmiana XII'08 – XII'07	
	w mln zł	struktura (w %)	w mln zł	struktura (w %)	w mln zł	w %
Dług Skarbu Państwa	501.531	100,0%	569.946	100,0%	68.414	13,6%
<i>kryterium miejsca emisji</i>						
dług krajowy	380.409	75,8%	420.202	73,7%	39.792	10,5%
dług zagraniczny	121.122	24,2%	149.744	26,3%	28.622	23,6%
<i>kryterium rezydenta</i>						
dług krajowy	312.138	62,2%	373.545	65,5%	61.406	19,7%
dług zagraniczny	189.393	37,8%	196.401	34,5%	7.008	3,7%

Struktura zadłużenia Skarbu Państwa

- Na zadłużenie krajowe Skarbu Państwa składają się przede wszystkim zobowiązania z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych. Instrumenty rynkowe stanowiły na koniec grudnia 2008 r. 97,9%, w tym obligacje 85,9% (na koniec grudnia 2007 r. udziały te wynosiły odpowiednio 98,2% i 92,2%).
- W strukturze zadłużenia zagranicznego Skarbu Państwa dominującą pozycję stanowiły obligacje skarbowe (80,9%). Udział kredytów zagranicznych ukształtował się na poziomie 19,1% (zobowiązania wobec Klubu Paryskiego stanowiły 11,1% wszystkich kredytów zagranicznych, wobec Europejskiego Banku Inwestycyjnego - 67,4% oraz wobec Banku Światowego - 16,3%). W 2008 r. dokonano spłaty zobowiązań wobec Klubu Paryskiego w wysokości 2,2 mld EUR, w tym przedterminowej spłaty zobowiązań wobec Francji 0,3 mld EUR.
- Zgodnie ze strategią zarządzania długiem sektora finansów publicznych na lata 2009-11 podstawowym rynkiem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest krajowy rynek finansowy, w związku z czym na koniec grudnia prawie ¾ zadłużenia SP stanowiły zobowiązania w walucie krajowej. 18,9% zadłużenia nominowane było w EUR. Pozostałe waluty to głównie USD, CHF, JPY oraz GBP.
- W ubiegłym roku odnotowano znaczący wzrost (o 47.742 mln zł, tj. o 54,3%) zadłużenia Skarbu Państwa wobec krajowego sektora bankowego, które wyniosło na koniec grudnia 135.604 mln zł. Wzrosło także (o 10.659 mln zł, tj. o 4,9%) zadłużenie wobec podmiotów należących do krajowego sektora pozabankowego i wyniosło 228.723 mln zł (w tym portfele: funduszy emerytalnych stanowiły 47,9%, towarzystw ubezpieczeniowych - 31,0% oraz funduszy inwestycyjnych - 12,3%). Zaangażowanie inwestorów zagranicznych w krajowym długu SP spadło w porównaniu z końcem grudnia 2007 r. o 18.609 mln zł, tj. o 25,0% do poziomu 55.875 mln zł.

Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa

- W ubiegłym roku zwiększył się udział zobowiązań o zapadalności do 1 roku - wzrost z 16,5% do 19,7%. Na wzrost ten wpływ miała głównie zwiększona emisja bonów skarbowych (sprzedaż netto wyniosła 27,8 mld zł) oraz zbliżający się termin wykupu trzech emisji zagranicznych o wartości 1,5 mld EUR, 400 mln CHF oraz 50 mld JPY oraz serii obligacji DS0509 (24,4 mld zł) i OK0709 (13,3 mld zł).
- Wzrost zobowiązań w przedziałach od 1 do 3 lat oraz od 3 do 5 lat jest spowodowany głównie zbliżającymi się terminami kolejnych serii obligacji.
- Wzrost zobowiązań w ostatnim przedziale jest wynikiem kontynuacji sprzedaży obligacji długoterminowych.

	XII'07		XII'08		zmiana XII'08 – XII'07	
	w mln zł	struktura (w %)	w mln zł	struktura (w %)	w mln zł	struktura (w %)
Łącznie spw i kredyty	501.291	100,0%	569.166	100,0%	67.875	13,5%
do 1 roku (włącznie)	82.871	16,5%	112.051	19,7%	29.180	35,2%
od 1 roku do 3 lat (włącznie)	133.506	26,6%	142.363	25,0%	8.857	6,6%
od 3 lat do 5 lat (włącznie)	93.129	18,6%	100.138	17,6%	7.009	7,5%
powyżej 5 lat	191.785	38,3%	214.614	37,7%	22.829	11,9%

ANEKS STATYSTYCZNY

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

	jedn.	2005	2006	2007	2008				2008
					IQ	IIQ	IIIQ	IVQ	
PROCESY REALNE									
PKB	%	103,6	106,2	106,7	106,0	105,8	104,8	102,9	104,8
Eksport	%	108,0	114,6	109,1	111,1	108,5	107,1	97,4	105,8
Import	%	104,7	117,3	113,6	111,5	108,5	105,9	99,7	106,2
Popyt krajowy	%	102,5	107,3	108,6	106,2	106,0	104,3	103,6	105,0
Spożycie	%	102,7	105,2	104,7	104,0	103,9	104,0	104,6	104,1
- indywidualne	%	102,1	105,0	105,0	105,6	105,5	105,1	105,2	105,4
- publiczne	%	105,2	106,1	103,7	98,2	98,8	100,0	103,0	100,0
Akumulacja	%	101,4	116,1	123,7	117,4	113,9	105,6	101,5	107,7
- nakłady brutto na środki trwałe	%	106,5	114,9	117,6	115,7	115,2	103,5	103,5	107,9
PKB w cenach bieżących	mld zł	983	1 060	1 175	295	310	312	349	1 267
Produkcja sprzedana przemysłu *	%	103,7	111,2	111,2	108,5	108,5	103,3	94,8	103,5
Produkcja budowlano-montażowa *	%	108,0	115,9	116,5	114,8	120,1	111,9	107,4	112,9
CENY									
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych	%	102,1	101,0	102,5	104,1	104,3	104,7	103,8	104,2
Dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu	%	100,7	102,3	102,3	103,0	102,5	102,1	102,5	102,6
Deflator PKB	%	102,6	101,5	103,9	103,4	103,7	102,5	102,1	102,9
WYNAGRODZENIA									
Dynamika realna:									
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	%	101,7	103,8	105,3	105,8	107,0	104,9	102,9	105,7
w tym: w sektorze przedsiębiorstw	%	101,0	104,1	106,6	107,0	107,5	105,4	103,1	105,6
Przeciętna emerytura i renta									
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	%	100,5	106,6	100,5	100,4	106,0	105,9	106,8	104,8
- rolników indywidualnych	%	99,4	104,8	98,9	98,1	102,1	101,7	102,6	101,1
RYNEK PRACY									
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej**	%	101,7	102,0	104,7	104,3	103,9	103,5	.	.
w tym: w sektorze przedsiębiorstw	%	101,9	103,0	104,7	106,0	105,1	104,6	103,6	104,8
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. osób	2 773	2 309	1 747	1 702	1 455	1 377	1 474	1 474
Stopa bezrobocia rejestrowanego (koniec okresu)	%	17,6	14,8	11,2	10,9	9,4	8,9	9,5	9,5
KURS WALUTOWY									
PLN/USD (średnio w okresie)	PLN	3,23	3,10	2,77	2,39	2,18	2,20	2,86	2,41
PLN/EUR (średnio w okresie)	PLN	4,03	3,90	3,78	3,58	3,41	3,31	3,78	3,52
STOPY PROCENTOWE									
Stopy procentowe w ujęciu nominalnym									
- operacji otwartego rynku (średnio w okresie)	%	5,3	4,1	4,4	5,3	5,8	6,0	5,8	5,7
BILANS PŁATNICZY NA BAZIE TRANSAKCJI									
Rachunek obrotów bieżących	mld EUR	-3 016	-7 445	-14 586	-4 333	-5 478	-4 077	-5 569	-19 454
Saldo obrotów towarowych	mld EUR	-2 242	-5 539	-12 369	-2 927	-4 272	-4 207	-4 733	-16 155
Saldo obrotów bieżących do PKB	%	-1,2	-2,7	-4,7	-4,9	-5,1	-5,2	-5,4	-5,4
Zmiana oficjalnych aktywów rezerwowych ("-" przyrost)	mld EUR	-6 454	-2 031	-9 380	-5 629	-3 756	3 750	8 126	2 368
Dynamika nominalna:									
- eksport (EUR)	%	117,8	120,4	113,4	120,3	121,3	117,9	91,5	112,2
- import (EUR)	%	113,4	124,0	119,5	120,5	123,2	120,6	94,7	114,1

* dane roczne dla przemysłu i budownictwa do 2007 r. dla pełnej zbiorowości; dane roczne od 2008 r. dla zbiorowości podmiotów zatrudniających powyżej 9 osób;

** dane kwartalne nie obejmują pełnej zbiorowości (bez jednostek małych);

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg. sprawozdawczości krajowej)

	jedn.	I 2007	II 2007	III 2007	IV 2007	V 2007	VI 2007	VII 2007	VIII 2007	IX 2007	X 2007	XI 2007	XII 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	V 2008	VI 2008	VII 2008	VIII 2008	IX 2008	X 2008	XI 2008	XII 2008
BUDŻET PAŃSTWA																									
Dochody	mln zł	22 408	15 826	17 163	25 789	16 854	17 307	22 306	19 725	17 547	20 207	20 554	20 683	22 655	20 649	21 356	25 959	18 208	18 879	23 182	22 109	19 381	21 425	21 207	19 074**
Podatkowe	mln zł	20 425	14 069	13 866	21 418	15 693	14 734	16 889	17 249	16 207	18 523	19 190	18 123	21 092	17 383	18 439	20 910	16 735	15 682	18 306	18 160	17 121	19 724	19 678	b.d.
Niepodatkowe	mln zł	1 151	1 621	1 694	1 723	1 015	2 477	5 300	1 759	996	1 451	1 115	2 146	1 233	1 478	1 152	1 838	944	2 209	2 214	2 408	1 860	1 345	918	b.d.
Środki z Unii Europejskiej	mln zł	832	136	1 603	2 648	146	96	117	717	344	233	249	413	330	1 787	1 766	3 211	528	989	2 661	1 542	400	356	612	1 043**
Wydatki	mln zł	19 263	21 962	19 348	22 703	19 060	16 657	18 118	19 962	17 672	24 790	22 175	30 614	18 248	25 193	19 416	27 208	20 639	20 383	22 546	19 682	23 288	28 686	24 695	28 691**
Bieżące	mln zł	2 637	3 875	3 550	3 870	3 437	3 440	3 515	3 280	3 467	3 755	3 918	6 746	2 884	4 097	3 981	4 310	3 776	3 676	4 037	4 765	4 268	3 930	4 472	b.d.
Majątkowe	mln zł	85	232	280	431	456	496	563	995	665	1 419	1 276	6 362	148	222	374	583	693	940	1 041	919	1 129	1 677	1 933	b.d.
Obsługa długu publicznego	mln zł	1 358	1 049	3 053	2 832	3 404	1 740	1 248	1 169	1 761	5 134	2 633	2 119	1 924	1 037	1 610	3 653	2 851	1 043	1 175	1 383	2 328	4 544	2 370	1 198**
Środki własne Unii Europejskiej	mln zł	216	2 333	551	702	584	339	645	858	860	1 319	917	1 305	1 229	1 751	1 215	961	618	527	464	590	670	1 656	1 002	1 529**
Finansowanie projektów z udziałem środków UE	mln zł	1 584	713	2 255	3 179	763	711	867	1 495	632	613	1 106	3 664	1 041	3 366	1 901	3 737	1 581	1 398	1 335	478	1 055	1 947	1 225	b.d.
Pozostałe	mln zł	13 383	13 760	9 659	11 689	10 416	9 931	11 280	12 165	10 287	12 550	12 325	10 418	11 022	14 720	10 335	13 963	11 120	12 800	14 494	11 548	13 837	14 931	13 693	b.d.
Wynik	mln zł	3 144	-6 136	-2 185	3 086	-2 206	651	4 188	-237	-125	-4 583	-1 621	-9 931	4 407	-4 544	1 940	-1 249	-2 431	-1 504	636	2 427	-3 907	-7 261	-3 488	-9 618**

	jedn.	I 2007	I-II 2007	I-III 2007	I-IV 2007	I-V 2007	I-VI 2007	I-VII 2007	I-VIII 2007	I-IX 2007	I-X 2007	I-XI 2007	I-XII 2007	I 2008	I-II 2008	I-III 2008	I-IV 2008	I-V 2008	I-VI 2008	I-VII 2008	I-VIII 2008	I-IX 2008	I-X 2008	I-XI 2008	I-XII 2008
BUDŻET PAŃSTWA																									
Dochody	mln zł	22 408	38 233	55 397	81 186	98 039	115 347	137 652	157 377	174 924	195 131	215 685	236 368	22 655	43 304	64 659	90 619	108 826	127 706	150 888	172 997	192 378	213 803	235 010	254 084**
Podatkowe	mln zł	20 425	34 493	48 360	69 778	85 470	100 205	117 094	134 343	150 550	169 073	188 263	206 385	21 092	38 475	56 914	77 824	94 559	110 241	128 547	146 707	163 828	183 552	203 230	b.d.
Niepodatkowe	mln zł	1 151	2 772	4 466	6 189	7 204	9 681	14 981	16 740	17 736	19 187	20 302	22 448	1 233	2 711	3 863	5 701	6 645	8 854	11 068	13 476	15 336	16 681	17 598	b.d.
Środki z Unii Europejskiej	mln zł	832	968	2 571	5 219	5 365	5 461	5 577	6 295	6 639	6 871	7 121	7 534	330	2 117	3 883	7 094	7 622	8 611	11 273	12 814	13 214	13 570	14 182	15 225**
Wydatki	mln zł	19 263	41 226	60 573	83 277	102 336	118 993	137 111	157 073	174 745	199 535	221 710	252 324	18 248	43 441	62 857	90 064	110 703	131 087	153 632	173 315	196 602	225 288	249 983	278 674**
Bieżące	mln zł	2 637	6 513	10 062	13 932	17 369	20 809	24 324	27 604	31 071	34 826	38 744	45 490	2 884	6 981	10 961	15 271	19 047	22 723	26 759	31 524	35 792	39 722	44 194	b.d.
Majątkowe	mln zł	85	318	597	1 028	1 484	1 980	2 543	3 538	4 203	5 622	6 898	13 260	148	370	744	1 327	2 020	2 959	4 000	4 919	6 048	7 725	9 658	b.d.
Obsługa długu publicznego	mln zł	1 358	2 407	5 460	8 292	11 696	13 436	14 684	15 853	17 614	22 748	25 381	27 500	1 924	2 961	4 571	8 224	11 075	12 118	13 294	14 676	17 004	21 548	23 918	25 117**
Środki własne Unii Europejskiej	mln zł	216	2 549	3 100	3 802	4 386	4 725	5 370	6 228	7 088	8 407	9 324	10 629	1 229	2 980	4 196	5 157	5 775	6 302	6 766	7 357	8 026	9 683	10 684	12 213**
Finansowanie projektów z udziałem środków UE	mln zł	1 584	2 297	4 552	7 731	8 494	9 205	10 072	11 567	12 199	12 812	13 918	17 582	1 041	4 407	6 308	10 045	11 626	13 024	14 359	14 837	15 893	17 839	19 065	b.d.
Pozostałe	mln zł	13 383	27 143	36 803	48 492	58 907	68 837	80 119	92 283	102 570	115 120	127 445	137 863	11 022	25 742	36 077	50 040	61 161	73 960	88 454	100 002	113 839	128 771	142 464	b.d.
Wynik	mln zł	3 144	-2 992	-5 177	-2 091	-4 297	-3 647	541	304	179	-4 404	-6 025	-15 956	4 407	-137	1 803	554	-1 877	-3 381	-2 745	-317	-4 225	-11 485	-14 973	-24 591**

** Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń - grudzień 2008 r.

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH

SKONSOLIDOWANY SZCZEBEL CENTRALNY (wg. metodologii GFSM2001 opracowanej przez MFW)

	jedn.	I 2007	II 2007	III 2007	IV 2007	V 2007	VI 2007	VII 2007	VIII 2007	IX 2007	X 2007	XI 2007	XII 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	V 2008	VI 2008	VII 2008	VIII 2008	IX 2008	X 2008	XI 2008	XII 2008
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	mln zł	32 710	25 775	29 739	36 149	28 313	29 027	33 102	29 898	29 023	31 060	32 112	34 086	33 377	30 987	32 317	37 179	29 746	30 549	33 004	32 187	31 033	33 054	32 701	32 322
Podatki	mln zł	20 542	14 194	14 022	21 568	15 833	14 868	17 031	17 413	16 357	18 709	19 343	18 271	21 220	17 533	18 598	21 055	16 865	15 816	18 445	18 286	17 278	19 892	19 829	16 591
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	11 017	9 934	13 963	12 675	11 394	11 537	11 958	10 591	11 301	10 717	11 598	13 110	10 759	12 240	11 644	11 983	11 667	12 179	11 840	11 487	11 666	11 753	11 640	12 827
Pozostałe	mln zł	1 151	1 647	1 754	1 906	1 086	2 622	4 113	1 894	1 365	1 634	1 171	2 705	1 398	1 214	2 075	4 141	1 214	2 554	2 719	2 414	2 089	1 409	1 232	2 904
Płatności kasowe na działalność operacyjną	mln zł	29 071	31 492	31 801	33 897	31 142	27 505	30 157	28 898	27 317	35 037	31 708	34 865	29 356	34 697	32 547	37 276	32 248	32 017	34 173	30 562	35 724	37 667	33 792	41 317
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	1 014	3 050	2 750	2 385	2 361	2 370	2 340	2 261	2 304	2 313	2 379	4 026	1 109	3 290	3 160	2 627	2 657	2 634	2 632	2 565	2 706	2 682	2 771	4 188
Nabycie towarów i usług	mln zł	686	784	1 000	1 422	969	1 168	1 106	959	1 198	1 217	1 442	2 827	794	793	1 088	1 660	1 045	1 294	1 328	936	1 173	1 687	1 368	2 437
Odsetki	mln zł	1 360	1 041	3 006	2 852	3 549	1 749	1 250	1 101	1 633	3 835	2 490	728	1 969	1 083	3 010	3 665	3 146	1 013	1 187	1 396	2 552	4 405	2 672	1 144
Zasilki socjalne	mln zł	15 823	11 538	15 483	16 875	13 955	12 528	15 648	14 574	12 638	16 251	14 260	14 327	14 908	14 720	13 701	17 438	13 773	15 825	17 918	14 010	17 631	16 821	14 126	18 417
Pozostałe	mln zł	10 188	15 079	9 562	10 363	10 308	9 690	9 813	10 003	9 544	11 421	11 137	12 957	10 576	14 811	11 588	11 886	11 627	11 251	11 108	11 655	11 662	12 072	12 855	15 131
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	mln zł	3 639	-5 717	-2 062	2 252	-2 829	1 522	2 945	1 000	1 706	-3 977	404	-779	4 021	-3 710	-230	-97	-2 502	-1 468	-1 169	1 625	-4 691	-4 613	-1 091	-8 995
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	143	286	528	711	936	1 159	989	1 424	917	1 414	1 418	5 828	455	476	857	880	1 135	1 734	1 333	250	1 075	2 555	2 130	5 279
Wynik	mln zł	3 496	-6 003	-2 590	1 541	-3 765	363	1 956	-424	789	-5 391	-1 014	-6 607	3 566	-4 186	-1 087	-977	-3 637	-3 202	-2 502	1 375	-5 766	-7 168	-3 221	-14 274

19

	jedn.	I 2007	I-II 2007	I-III 2007	I-IV 2007	I-V 2007	I-VI 2007	I-VII 2007	I-VIII 2007	I-IX 2007	I-X 2007	I-XI 2007	I-XII 2007	I 2008	I-II 2008	I-III 2008	I-IV 2008	I-V 2008	I-VI 2008	I-VII 2008	I-VIII 2008	I-IX 2008	I-X 2008	I-XI 2008	I-XII 2008
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	mln zł	32 710	58 485	88 224	124 373	152 686	181 713	214 815	244 713	273 736	304 796	336 908	370 994	33 377	64 364	96 681	133 860	163 606	194 155	227 159	259 346	290 379	323 433	356 134	388 456
Podatki	mln zł	20 542	34 736	48 758	70 326	86 159	101 027	118 058	135 471	151 828	170 537	189 880	208 151	21 220	38 753	57 351	78 406	95 271	111 087	129 532	147 818	165 096	184 988	204 817	221 408
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	11 017	20 951	34 914	47 589	58 983	70 520	82 478	93 069	104 370	115 087	126 685	139 795	10 759	22 999	34 643	46 626	58 293	70 472	82 312	93 799	105 465	117 218	128 858	141 685
Pozostałe	mln zł	1 151	2 798	4 552	6 458	7 544	10 166	14 279	16 173	17 538	19 172	20 343	23 048	1 398	2 612	4 687	8 828	10 042	12 596	15 315	17 729	19 818	21 227	22 459	25 363
Płatności kasowe na działalność operacyjną	mln zł	29 071	60 563	92 364	126 261	157 403	184 908	215 065	243 963	271 280	306 317	338 025	372 890	29 356	64 053	96 600	133 876	166 124	198 141	232 314	262 876	298 600	336 267	370 059	411 376
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	1 014	4 064	6 814	9 199	11 560	13 930	16 270	18 531	20 835	23 148	25 527	29 553	1 109	4 399	7 559	10 186	12 843	15 477	18 109	20 674	23 380	26 062	28 833	33 021
Nabycie towarów i usług	mln zł	686	1 470	2 470	3 892	4 861	6 029	7 135	8 094	9 292	10 509	11 951	14 778	794	1 587	2 675	4 335	5 380	6 674	8 002	8 938	10 111	11 798	13 166	15 603
Odsetki	mln zł	1 360	2 401	5 407	8 259	11 808	13 557	14 807	15 908	17 541	21 376	23 866	24 594	1 969	3 052	6 062	9 727	12 873	13 886	15 073	16 469	19 021	23 426	26 098	27 242
Zasilki socjalne	mln zł	15 823	27 361	42 844	59 719	73 674	86 202	101 850	116 424	129 062	145 313	159 573	173 900	14 908	29 628	43 329	60 767	74 540	90 365	108 283	122 293	139 924	156 745	170 871	189 288
Pozostałe	mln zł	10 188	25 267	34 829	45 192	55 500	65 190	75 003	85 006	94 550	105 971	117 108	130 065	10 576	25 387	36 975	48 861	60 488	71 739	82 847	94 502	106 164	118 236	131 091	146 222
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	mln zł	3 639	-2 078	-4 140	-1 888	-4 717	-3 195	-250	750	2 456	-1 521	-1 117	-1 896	4 021	311	81	-16	-2 518	-3 986	-5 155	-3 530	-8 221	-12 834	-13 925	-22 920
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	143	429	957	1 668	2 604	3 763	4 752	6 176	7 093	8 507	9 925	15 753	455	931	1 788	2 668	3 803	5 537	6 870	7 120	8 195	10 750	12 880	18 159
Wynik	mln zł	3 496	-2 507	-5 097	-3 556	-7 321	-6 958	-5 002	-5 426	-4 637	-10 028	-11 042	-17 649	3 566	-620	-1 707	-2 684	-6 321	-9 523	-12 025	-10 650	-16 416	-23 584	-26 805	-41 079

SKONSOLIDOWANY SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (wg. metodologii GFSM2001)

	jedn.	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Dochody	mln zł	313 396	324 175	347 171	379 389	413 266	462 257
Podatki	mln zł	162 992	168 488	181 676	203 666	228 039	269 492
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	103 445	108 066	113 750	120 839	128 887	140 422
Pozostałe	mln zł	46 959	47 621	51 745	54 884	56 340	52 343
Wydatki	mln zł	349 177	367 043	389 883	409 241	435 690	461 284
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	86 573	89 637	94 205	98 870	104 345	112 867
Nabycie towarów i usług	mln zł	47 344	49 965	53 404	55 605	60 855	69 163
Odsetki	mln zł	24 271	25 439	25 744	27 523	25 888	24 145
Zasilki socjalne	mln zł	154 927	161 356	169 518	170 946	183 471	190 261
Pozostałe	mln zł	36 062	40 646	47 012	56 297	61 131	64 848
Saldo operacyjne netto	mln zł	-35 781	-42 868	-42 712	-29 852	-22 424	973
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	5 498	6 278	8 953	12 492	17 090	21 955
Wierzytelności/zobowiązania netto	mln zł	-41 279	-49 146	-51 665	-42 344	-39 514	-20 982

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg. ESA'95)

SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH										
		IIIQ 2006	IVQ 2006	IQ 2007	IIQ 2007	IIIQ 2007	IVQ 2007	IQ 2008	IIQ 2008	IIIQ 2008
Dochody	mld zł	107,9	115,1	108,8	117,5	117,3	126,3	112,9	121,1	121,4
Podatkowe	mld zł	60,9	65,7	58,6	67,8	66,0	75,0	64,2	70,0	72,5
Składki na ubezpieczenia społeczne	mld zł	31,8	31,9	35,2	34,6	34,1	36,7	35,1	35,3	34,1
Pozostałe	mld zł	15,1	17,4	14,9	15,0	17,3	14,6	13,6	15,9	14,8
Wydatki	mld zł	115,9	127,2	116,5	124,5	120,5	131,7	116,0	127,9	126,8
Zużycie pośrednie	mld zł	15,0	16,8	16,7	18,9	17,7	16,6	17,6	18,6	17,6
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mld zł	25,6	26,3	28,3	28,6	26,6	29,7	27,1	29,1	29,0
Wydatki socjalne	mld zł	45,9	46,0	48,7	49,8	48,1	44,0	49,8	48,6	48,9
Odsetki	mld zł	5,7	7,2	6,4	8,6	6,2	7,5	5,0	8,3	6,4
Nakłady brutto na środki trwałe	mld zł	9,8	20,2	4,3	8,8	11,3	23,7	4,2	10,1	10,6
Pozostałe	mld zł	13,9	10,6	12,0	9,8	10,7	10,1	12,4	13,2	14,3
Wynik	mld zł	-8,0	-12,1	-7,7	-7,0	-3,2	-5,4	-3,0	-6,8	-5,4
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Dochody	mld zł	269,0	283,3	301,2	317,1	323,6	341,4	383,7	424,2	469,9
Podatkowe	mld zł	141,9	147,3	149,2	162,6	166,5	177,9	202,0	229,8	267,4
Składki na ubezpieczenia społeczne	mld zł	91,4	96,3	104,4	104,6	107,9	114,0	121,1	129,1	140,6
Pozostałe	mld zł	35,7	39,6	47,6	49,9	49,2	49,5	60,6	65,3	61,8
Wydatki	mld zł	284,4	305,8	341,2	357,6	376,4	394,1	426,2	464,3	493,1
Zużycie pośrednie	mld zł	40,4	44,3	47,2	49,1	50,9	53,5	57,3	63,6	70,0
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mld zł	67,4	75,1	83,3	87,0	90,0	93,0	98,8	104,1	113,2
Wydatki socjalne	mld zł	123,5	133,6	146,9	152,7	159,6	167,6	172,5	183,9	190,6
Odsetki	mld zł	19,7	22,5	24,3	23,4	25,1	25,5	27,5	28,7	28,7
Nakłady brutto na środki trwałe	mld zł	23,2	17,8	26,5	27,8	28,1	31,0	33,2	40,8	48,1
Pozostałe	mld zł	10,1	12,5	13,0	17,7	22,8	23,4	36,8	43,3	42,6
Spżycie ogólnospołeczne	mld zł	48,9	54,0	58,0	61,9	65,6	71,4	78,4	85,6	93,0
Spżycie indywidualne	mld zł	67,1	75,8	81,5	82,7	87,2	91,3	99,3	108,1	118,0
Wydatki wg. COFOG	mld zł	-	-	-	357,6	376,4	394,1	426,2	464,3	493,1
Działalność ogólnopaństwowa	mld zł	-	-	-	48,5	52,8	58,1	61,5	62,2	64,8
Obrona narodowa	mld zł	-	-	-	10,3	9,9	9,3	10,4	12,3	16,3
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	mld zł	-	-	-	12,1	14,3	14,6	16,9	19,3	21,5
Sprawy gospodarcze	mld zł	-	-	-	28,3	28,5	31,3	37,2	46,3	53,2
Ochrona środowiska	mld zł	-	-	-	4,7	4,7	5,1	6,0	6,6	6,7
Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	mld zł	-	-	-	12,4	12,2	12,8	13,9	13,0	13,2
Ochrona zdrowia	mld zł	-	-	-	35,2	36,2	38,4	43,5	49,6	53,5
Organizacja wypoczynku, kultura i religia	mld zł	-	-	-	8,6	8,1	9,0	10,2	12,1	13,1
Edukacja	mld zł	-	-	-	49,2	51,1	52,9	60,0	63,9	66,8
Ochrona socjalna	mld zł	-	-	-	148,3	158,6	162,6	166,8	179,1	183,9
Wynik	mld zł	-15,4	-22,5	-40,0	-40,5	-52,8	-52,7	-42,5	-40,2	-23,3
	%PKB	-2,3	-3,0	-5,1	-5,0	-6,3	-5,7	-4,3	-3,8	-2,0

więcej danych: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=1996,45323734&_dad=portal&_schema=PORTAL&screen=welcomeref&open=/&product=EU_MASTER_government&depth=2

ZADŁUŻENIE SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH wg EDP

ZADŁUŻENIE SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (wg EDP) WG INSTRUMENTÓW

	jedn.	XII 2005	III 2006	VI 2006	IX 2006	XII 2006	III 2007	VI 2007	IX 2007	XII 2007	III 2008	VI 2008	IX 2008
Zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych	mln zł	462 742	487 980	500 635	502 731	505 149	518 297	511 588	513 329	527 570	521 417	530 230	540 396
Gotówka i depozyty	mln zł	6	4	4	2	4	3	2	1	0	1	1	0
Papiery wart. inne niż akcje, bez instr. pochodnych	mln zł	388 286	416 047	429 006	432 131	437 170	450 447	448 938	452 602	469 194	466 109	476 014	487 173
krótkoterminowe	mln zł	24 179	20 614	19 254	21 473	25 329	22 056	19 408	16 651	23 381	13 825	30 625	37 012
długoterminowe	mln zł	364 106	395 433	409 752	410 657	411 841	428 391	429 530	435 950	445 813	452 284	445 389	450 161
Pożyczki, w tym:	mln zł	74 450	71 929	71 625	70 598	67 975	67 848	62 648	60 726	58 376	55 308	54 215	53 223
krótkoterminowe	mln zł	8 582	9 944	8 107	6 865	4 694	5 664	3 647	1 594	541	464	526	606
długoterminowe	mln zł	65 869	61 985	63 517	63 733	63 281	62 184	59 001	59 132	57 835	54 844	53 689	52 617

ZADŁUŻENIE SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (wg EDP) WG PODSEKTORÓW

	jedn.	XII 2005	III 2006	VI 2006	IX 2006	XII 2006	III 2007	VI 2007	IX 2007	XII 2007	III 2008	VI 2008	IX 2008
Zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych	mln zł	462 742	487 980	500 635	502 731	505 149	518 297	511 588	513 329	527 570	521 417	530 230	540 396
Dług sektora rządowego	mln zł	436 953	461 498	475 666	477 912	479 067	492 257	487 597	491 417	504 248	499 116	508 490	518 033
Dług sektora samorządowego	mln zł	17 919	17 360	17 509	18 777	21 871	21 178	20 885	20 938	23 322	22 302	21 740	22 363
Dług sektora ubezpieczeń	mln zł	7 870	9 121	7 460	6 041	4 211	4 863	3 105	974	0	0	0	0

ZADŁUŻENIE SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH
PAŃSTWOWY DŁUG PUBLICZNY

	jedn.	XII 2005	III 2006	VI 2006	IX 2006	XII 2006	III 2007	VI 2007	IX 2007	XII 2007	III 2008	VI 2008	IX 2008
Zadłużenie sektora finansów publicznych	mln zł	466 590	490 486	502 065	503 672	506 264	517 093	511 049	511 385	527 442	520 489	529 041	538 460
Zadłużenie sektora rządowego	mln zł	439 334	463 885	476 340	478 481	477 920	490 681	484 943	488 079	500 214	495 142	504 661	513 732
Skarb Państwa	mln zł	438 416	462 974	475 292	477 290	476 552	489 102	483 646	486 836	498 963	493 997	503 375	512 416
Narodowy Fundusz Zdrowia	mln zł	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Państwowe fundusze celowe z osobowością prawną	mln zł	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Państwowe szkoły wyższe	mln zł	147	136	152	208	248	202	197	229	247	87	224	265
Jednostki badawczo-rozwojowe	mln zł	153	148	166	185	186	190	180	201	204	200	222	243
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	mln zł	526	543	593	689	705	723	699	719	734	798	778	646
Państwowe instytucje kultury	mln zł	34	33	30	38	38	38	46	49	53	41	40	37
PAN i tworzone przez PAN jednostki organizacyjne	mln zł	3	3	5	2	9	3	4	4	5	8	12	7
Pozostałe państwowe osoby prawne...	mln zł	55	47	102	70	181	423	170	41	8	13	10	118
Zadłużenie sektora samorządowego	mln zł	20 172	19 347	19 506	20 388	23 283	22 668	22 428	22 332	24 483	23 590	23 003	23 589
Jednostki samorządu terytorialnego	mln zł	17 156	16 533	16 529	17 220	19 991	19 348	18 914	19 014	21 203	20 200	19 641	20 215
Samorządowe fundusze celowe z osobowością prawną	mln zł	1	1	2	3	0	0	0	0	14	0	0	0
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej	mln zł	2 953	2 753	2 914	3 132	3 227	3 281	3 471	3 272	3 203	3 317	3 308	3 337
Samorządowe instytucje kultury	mln zł	25	23	25	26	56	31	32	33	48	52	35	25
Pozostałe samorządowe osoby prawne...	mln zł	37	37	37	8	9	7	11	13	14	21	18	13
Zadłużenie sektora ubezpieczeń społecznych	mln zł	7 084	7 254	6 218	4 802	5 060	3 744	3 679	974	2 745	1 757	1 378	1 139
Zakład Ubezpieczeń Społecznych	mln zł	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fundusze zarządzane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	mln zł	7 084	7 254	6 218	4 802	5 060	3 744	3 679	974	2 745	1 757	1 378	1 139
Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego	mln zł	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ZADŁUŻENIE SKARBU PAŃSTWA (wg nominału)

	jedn.	XII 2004	XII 2005	XII 2006	XII 2007	I 2008	II 2008	III 2008	IV 2008	V 2008	VI 2008	VII 2008	VIII 2008	IX 2008	X 2008	XI 2008	XII 2008
Zadłużenie Skarbu Państwa	mln zł	402 860	440 167	478 526	501 531	500 074	498 631	497 376	497 933	504 530	507 289	508 410	514 730	516 518	535 189	544 686	569 946
Dług krajowy	mln zł	291 659	315 479	352 328	380 409	376 961	379 352	380 058	381 859	391 502	388 221	394 874	394 940	396 272	402 489	408 405	420 202
obligacje rynkowe	mln zł	226 601	278 381	317 046	350 868	354 094	357 901	359 798	359 313	361 624	350 753	351 690	348 741	352 390	357 735	358 020	360 815
bony skarbowe	mln zł	46 900	24 400	25 800	22 586	15 628	14 328	13 141	15 315	22 609	30 203	35 781	38 614	36 394	36 626	42 193	50 403
obligacje oszczędnościowe	mln zł	9 054	8 620	7 205	6 319	6 604	6 493	6 545	6 662	6 706	6 694	6 837	7 024	7 068	7 713	7 785	7 897
obligacje nierynkowe	mln zł	4 333	565	483	396	396	396	352	352	352	352	352	352	307	307	307	307
pozostały dług krajowy	mln zł	4 771	3 513	1 794	240	240	235	222	217	213	219	215	210	114	109	100	779
Dług zagraniczny	mln zł	111 202	124 689	126 198	121 122	123 113	119 280	117 318	116 074	113 027	119 068	113 537	119 790	120 246	132 700	136 281	149 744
Dług z tytułu SPW	mln zł	48 462	83 862	90 639	92 254	93 853	90 848	90 430	89 512	87 298	93 636	89 272	94 331	96 888	107 512	110 485	121 156
obligacje typu Brady	mln zł	3 568	3 891	1 761	1 319	1 324	1 254	928	927	908	882	854	944	807	969	994	1 009
obligacje zagraniczne	mln zł	44 894	79 970	88 878	90 935	92 529	89 593	89 502	88 585	86 390	92 754	88 418	93 386	96 081	106 543	109 491	120 148
Dług z tytułu kredytów	mln zł	62 740	40 827	35 559	28 868	29 260	28 432	26 888	26 562	25 729	25 432	24 265	25 459	23 358	25 188	25 796	28 588
Klub Paryski	mln zł	50 255	25 153	17 941	10 526	10 667	10 316	7 223	7 095	6 938	6 831	6 521	6 932	2 523	2 880	2 967	3 173
Międzynarodowe Instytucje Finansowe	mln zł	12 033	15 261	17 378	18 153	18 408	17 937	19 484	19 294	18 623	18 438	17 602	18 370	20 666	22 087	22 599	24 997
w tym: Europejski Bank Inwestycyjny	mln zł	6 388	9 340	11 365	13 042	13 223	12 887	14 465	14 356	13 959	13 826	13 191	13 745	15 832	16 878	17 384	19 266
pozostałe	mln zł	453	413	240	188	186	180	182	173	167	163	143	157	170	221	230	418

więcej danych: <http://www.mf.gov.pl/dokument.php?const=5&dzial=590&id=70515>